

# Turistički resursi i razvoj specifičnih oblika u stvaranju identiteta Međimurske Županije kao destinacije

---

Jambrović, Dino

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:896387>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-24**

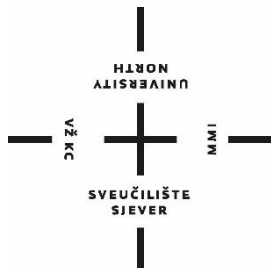


Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)



**SVEUČILIŠTE SJEVER**  
**SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN**  
**DIPLOMSKI STUDIJ POSLOVNA EKONOMIJA**



DIPLOMSKI RAD br. 495/PE/2024

**TURISTIČKI RESURSI I RAZVOJ SPECIFIČNIH  
OBLIKA TURIZMA U STVARANJU IDENTITETA  
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE KAO DESTINACIJE**

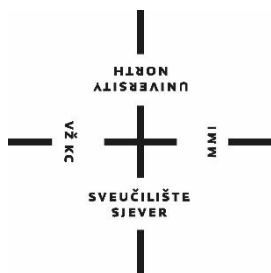
Dino Jambrović

Varaždin, rujan 2024.

**SVEUČILIŠTE SJEVER**

**SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN**

**DIPLOMSKI STUDIJ POSLOVNA EKONOMIJA**



**DIPLOMSKI RAD br. 495/PE/2024**

**TURISTIČKI RESURSI I RAZVOJ SPECIFIČNIH  
OBLIKA TURIZMA U STVARANJU IDENTITETA  
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE KAO DESTINACIJE**

**Student:**

**Dino Jambrović, 0067438422**

**Mentor:**

**doc. dr. sc. Dijana Vuković**

**Varaždin, rujan 2024.**

# Prijava diplomskog rada

## Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za ekonomiju		
STUDIJ	diplomski sveučilišni studij Poslovna ekonomija		
PRISTUPNIK	Dino Jambrović	MAŠINSKI BROJ	0067438422
DATA	08.09.2024.	KOLEGIJ	Istraživanje turističkih destinacija
NASLOV RADA	Turistički resursi i razvoj specifičnih oblika u stvaranju identiteta Međimurske Županije kao destinacije		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Tourist resources and development of specific forms of tourism in creating the identity of Međimurje county as a destination		
MENTOR	Dijana Vuković	ZVANJE	doc.dr.sc.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. prof.dr.sc. Anica Hunjet, predsjednika 2. doc.dr.sc. Damira Keček, članica 3. doc.dr.sc. Dijana Vuković, mentorica 4. izv.prof.dr.sc. Ana Globočnik Žunac, zamj. članica 5.		

## Zadatak diplomskog rada

BR. 495/PE/2024

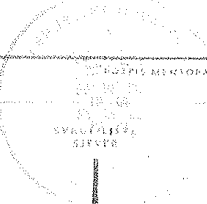
### OPIS

Ovaj diplomski rad analizira turističke resurse i razvoj specifičnih oblika turizma koji doprinose stvaranju identiteta Međimurske županije kao atraktivno turističke destinacije. Poseban naglasak stavljen je na kulturni turizam, zdravstveni turizam, ruralni turizam i agroturizam. Kulturni turizam uključuje gradski turizam, turizam baštine, turizam događanja i kulturu života i rada, naglašavajući važnost očuvanja i prezentacije kulturne baštine. Zdravstveni turizam, s primjerom Terma Sveti Marlin, ističe značaj ljekovitosti i wellness sadržaja. Ruralni i agroturizam pružaju autentično iskustvo seoskog života i aktivnog sudjelovanja u poljoprivrednim aktivnostima.

Ciljevi diplomskog rada su pojasniti turističke resurse i postojanje pojedinih specifičnih oblika turizma u Međimurju, zatim prikazati pokazatelje održivog razvoja turizma spomenute županije, te konačno definirati Međimursku županiju kao turističku destinaciju sa njezinim turističkim posebnostima. Točno odrediti koji su sve specifični oblici turizma prisutni u Međimurju, koji imaju potencijal za razvoj. Objasniti njihov učinak na potražnju i zadovoljavanje zahtjeva krajnjih potrošača. I sukladno rezultatima istraživanja definirati elemente razvoja turističke ponude.

ZADATAK URUČEN

11. 09. 2024.



[Signature]

## **ZAHVALA**

*Zahvaljujem prije svega svojoj mentorici doc. dr. sc. Dijani Vuković koja mi je svojim znanjem i stručnošću pomogla tijekom izrade i pisanja diplomskog rada.*

*Najviše zahvaljujem svojoj obitelji na motivaciji i vjeri u mene i koji su imali za mene strpljenja tijekom cijelog mog studiranja.*

*Hvala vam!*

## SAŽETAK

Ovaj diplomski rad analizira turističke resurse i razvoj specifičnih oblika turizma koji doprinose stvaranju identiteta Međimurske županije kao atraktivne turističke destinacije. Poseban naglasak stavljen je na kulturni turizam, zdravstveni turizam, ruralni turizam i agroturizam. Kulturni turizam uključuje gradski turizam, turizam baštine, turizam događanja i kulturu života i rada, naglašavajući važnost očuvanja i prezentacije kulturne baštine. Zdravstveni turizam, s primjerom Termi Sveti Martin, ističe značaj lječilišta i wellness sadržaja. Ruralni i agroturizam pružaju autentično iskustvo seoskog života i aktivnog sudjelovanja u poljoprivrednim aktivnostima. Kombinacija ovih oblika turizma stvara jedinstveni identitet županije, doprinosi održivom razvoju i povećava prepoznatljivost na turističkom tržištu. Rad također sadrži preporuke za budući razvoj turizma, naglašavajući važnost ulaganja u infrastrukturu, promociju destinacije i edukaciju lokalnog stanovništva.

**Ključne riječi:** Međimurje, turizam, turistički resursi, održivi razvoj, identitet destinacije

## **ABSTRACT**

This paper analyzes tourism resources and the development of specific forms of tourism contributing to the identity creation of Međimurje County as an attractive tourist destination. Special emphasis is placed on cultural tourism, health tourism, rural tourism, and agrotourism. Cultural tourism encompasses urban tourism, heritage tourism, event tourism, and the culture of life and work, highlighting the importance of preserving and presenting cultural heritage. Health tourism, exemplified by Terme Sveti Martin, underscores the significance of spa resorts and wellness facilities. Rural and agrotourism provide authentic experiences of rural life and active participation in agricultural activities. The combination of these forms of tourism creates a unique county identity, contributes to sustainable development, and enhances visibility in the tourism market. The paper also includes recommendations for future tourism development, emphasizing the importance of investing in infrastructure, destination promotion, and local community education.

**Key words:** Međimurje, tourism, tourism resources, sustainable development, destination identity

# **Sadržaj**

## **1. UVOD**

- 1.1. Problem i predmeti istraživanja
- 1.2. Hipoteze i ciljevi istraživanja
- 1.3. Izvori i metode prikupljanja podataka
- 1.4. Struktura rada

## **2. TURISTIČKI RESURSI**

- 2.1. Prirodni turistički resursi
  - 2.1.1. Klimatski turistički resursi*
  - 2.1.2. Geomorfološki turistički resursi*
  - 2.1.3. Hidro geografski turistički resursi*
  - 2.1.4. Bio geografski turistički resursi*
  - 2.1.5. Pejzažni turistički resursi*
- 2.2. Antropogeni turistički resursi
  - 2.2.1. Kulturno povijesni turistički resursi*
  - 2.2.2. Etnosocijalni turistički resursi*
  - 2.2.3. Umjetnički turistički resursi*
  - 2.2.4. Ambijentalni turistički resursi*
  - 2.2.5. Manifestacijski turistički resursi*

## **3. SELEKTIVNI OBLICI TURIZMA**

- 3.1. Selektivni oblici turizma
- 3.2. Klasifikacija i sistematizacija selektivnih oblika turizma
  - 3.2.1. Zdravstveni turizam*
  - 3.2.2. Sportsko-rekreacijski turizam*
  - 3.2.3. Kulturni turizam*
  - 3.2.4. Ruralni turizam*
  - 3.2.5. Agroturizam*

## **4. IDENTITET MEĐIMURSKE ŽUPANIJE KAO DESTINACIJE**

- 4.1. Određivanje turističke destinacije Međimurske županije



4.2. Uloga marketinga u stvaranju identiteta turističke destinacije

4.3. Interakcija kulturne baštine i turizma u stvaranju identiteta

4.4. Identitet lokalnog stanovništva

## **5. EMPIRIJSKI DIO RADA**

5.1. Metodologija istraživanja

5.2. Ciljevi i hipoteze istraživanja

5.3. Diskusija rezultata istraživanja

5.4. Diskusija i rezultati istraživanja

5.5. Ograničenja istraživanja

## **6. ZAKLJUČAK**

**LITERATURA**

**SLIKE**

**TABLICE**

**PRILOZI**

# 1. UVOD

Razvoj turizma u Međimurskoj županiji značajno doprinosi njezinoj gospodarskoj, kulturnoj i društvenoj revitalizaciji. Turistički resursi, kako prirodni tako i antropogeni, predstavljaju temelj za razvoj specifičnih oblika turizma koji oblikuju identitet ove županije kao jedinstvene destinacije. Međimurska županija, smještena na sjeveru Hrvatske, poznata je po svojim prirodnim ljepotama, bogatoj kulturnoj baštini i raznovrsnim turističkim potencijalima.

Različiti selektivni oblici turizma, kao što su zdravstveni, sportsko-rekreacijski, kulturni, ruralni i agroturizam, omogućavaju posjetiteljima doživljaj autentičnosti i posebnosti regije. Ovi oblici turizma ne samo da privlače turiste već i potiču očuvanje lokalne tradicije, običaja i kulturnih vrijednosti, doprinoseći stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurske županije.

Kroz ovaj rad istražiti će se uloga turističkih resursa u razvoju specifičnih oblika turizma i njihova interakcija u formiranju identiteta Međimurske županije kao turističke destinacije. Također će se razmotriti kako različiti oblici turizma mogu utjecati na održiv razvoj i promociju županije, uzimajući u obzir globalne trendove i lokalne specifičnosti. Analiza će obuhvatiti prirodne i antropogene resurse, te metode koje se koriste za njihov razvoj i valorizaciju u turističke svrhe.

Konačno, rad će pružiti uvid u strategije i inicijative koje mogu unaprijediti turističku ponudu i osnažiti identitet Međimurske županije kao atraktivne destinacije, istovremeno promičući održivost i očuvanje kulturnih i prirodnih resursa.

## 1.1. Problem i predmet istraživanja

Posljednjih godina u Hrvatskoj i Međimurju kreiran je turistički prostor u kojem je vrlo važno zauzeti određeno mjesto u svijesti potrošača, a ne na tržištu. Destinacija je značajan pojam u turizmu, a njezino pozicioniranje igra vrlo važnu ulogu u privlačenju turista. Pozicioniranje se odnosi na način na koji potrošači percipiraju određenu destinaciju u odnosu na druge konkurentske destinacije. Međimurska županija temelji razvoj turizma na specifičnim oblicima turizma, na održivosti koja ne uključuje samo ekološki već i socijalni aspekt. Kao što je poznato, održivi turizam nudi mnogo toga kako ljudima tako i posjetiteljima, mijenja sliku turističke destinacije čineći ju interesantnijom za turiste, dok ju sa druge strane čini prihvatljivijom i

kvalitetnijom za život. Problematika istraživanja ovog diplomskog rada je povezanost turističkih resursa i razvoj specifičnih oblika turizma Međimurja sa zahtjevima potencijalnih potrošača. Turistički resursi trebaju ostvariti balans za napredak kakvoće domaćeg stanovništva, poboljšanje socijalnih odnosa kao i eko turizam bez zagađenja okoliša.

Predmet istraživanja u ovome radu je nedostatak analize turističkih resursa, te nedovoljan razvoj specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji.

## 1.2. Hipoteze i ciljevi istraživanja

Ciljevi diplomskog rada su pojasniti turističke resurse i postojanje pojedinih specifičnih oblika turizma u Međimurju, zatim prikazati pokazatelje održivog razvoj turizma spomenute županije, te konačno definirati Međimursku županiju kao turističku destinaciju. Točno odrediti koji su sve specifični oblici turizma prisutni u Međimurju. Objasniti njihov učinak na potražnju i zadovoljavanje zahtjeva krajnjih potrošača.

**Hipoteza H1:** Razvoj specifičnih oblika turizma, kao što su eno-gastro turizam, ruralni turizam i kulturni turizam, ima značajan utjecaj na rast turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije kao prepoznatljive turističke destinacije.

*Obrazloženje hipoteze H1: Hipoteza H1 postavlja pretpostavku da razvoj specifičnih oblika turizma – poput eno-gastro turizma, ruralnog turizma i kulturnog turizma – značajno utječe na rast turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije kao prepoznatljive turističke destinacije. Razvoj specifičnih oblika turizma može potaknuti lokalno gospodarstvo kroz stvaranje novih radnih mjesta, povećanje prihoda lokalnih proizvođača i uslužnih djelatnosti te stimuliranje ulaganja u infrastrukturu i promociju.*

**Hipoteza H2:** Prostorni položaj Međimurja, smještenog na granici između Hrvatske, Slovenije i Mađarske, predstavlja značajnu prednost koja će poticati rast turizma u budućnosti.

*Obrazloženje hipoteze H2: Prostorni položaj Međimurja na granici između Hrvatske, Slovenije i Mađarske predstavlja značajnu prednost koja može poticati rast turizma u budućnosti. Geografska pristupačnost, širi tržišni potencijal, mogućnost kombinacije turističkih ponuda, kulturna i povijesna povezanost, razvijena prometna infrastruktura, međunarodna suradnja i raznolikost turističkih proizvoda ključni su čimbenici koji podržavaju ovu hipotezu.*

*Razvijanjem strategija koje iskorištavaju ove prednosti, Međimurje može dodatno povećati svoju atraktivnost i postati još prepoznatljivija turistička destinacija.*

**Hipoteza H3:** Postojanje bogatstva turističkih resursa i raznolikosti u Međimurju implicira da će razvoj specifičnih oblika turizma doprinijeti stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurske županije kao turističke destinacije.

*Obrazloženje hipoteze H3: Bogati turistički resursi i raznolikost Međimurja omogućuju razvoj specifičnih oblika turizma koji mogu značajno doprinijeti stvaranju prepoznatljivog identiteta županije kao turističke destinacije. Kroz valorizaciju prirodnih ljepota, kulturne baštine, eno-gastro ponude, ruralnog turizma i održivih praksi, Međimurje može izgraditi jedinstven i atraktivan turistički imidž. Razvoj specifičnih oblika turizma ne samo da će privući različite segmente turista, već će također osigurati dugoročni održivi razvoj regije, povećavajući njezinu prepoznatljivost i konkurentnost na turističkom tržištu.*

### **1.3. Izvori i metode prikupljanja podataka**

U ovom istraživanju koristiti će se kombinacija primarne i sekundarne literature. Primarni izvori će obuhvatiti anketni upitnik ispitanicima kako bi se prikupili podaci o njihovim percepcijama i iskustvima u vezi s turističkim resursima i razvojem specifičnih oblika turizma stvaranju identiteta Međimurske županije. Sekundarni izvori će uključivati relevantne knjige, akademske radove i članke. Metode analize podataka će obuhvatiti kvantitativnu analizu prikupljenih odgovora iz upitnika te sustavnu analizu literature radi identifikacije ključnih tema, trendova i spoznaja u području istraživanja.

### **1.4. Struktura rada**

Nakon uvodnog dijela rada u kojem se definiraju problem, predmet, ciljevi i hipoteze rada, slijedi drugo poglavlje nazvano *Turistički resursi* gdje se opisuju *Prirodni turistički resursi*, detaljno razrađeni podjelom na klimatske, geomorfološke, hidrogeografske, biogeografske, pejzažne resurse. Zatim *Antropogeni turistički resursi*, detaljno podijeljeni na kulturno povijesne, etnosocijalne, umjetničke, ambijentalne i manifestacijske turističke resurse.

Treće poglavlje pod nazivom *Selektivni oblici turizma*, detaljno razrađuje *Klasifikaciju i sistematizaciju selektivnih oblika turizma*, kao primjere autor detaljnije razrađuje one

najpoznatije za Međimursku županiju, a to su zdravstveni, sportsko-rekreacijski, kulturni, ruralni, agroturizam.

Identitet Međimurske županije kao destinacije je naziv četvrtog poglavlja u kojem se određuje turistička destinacija Međimurske županije kao takva, naglašava se važnost uloge marketinga u stvaranju identiteta turističke destinacije, opisuje se interakcija kulturne baštine i turizma u stvaranju identiteta, te ono što je i itekako bitna stavka Identitet lokalnog stanovništva.

U petom poglavlju, koje predstavlja Empirijski dio rada, opisana je metodologija provedenog istraživanja, ciljevi i hipoteze, analiza rezultata provedenog istraživanja, diskusija, zaključak samog istraživanja te ograničenja istog. Na kraju rada nalazi se zaključak, popis korištene literature, slika te priloga, odnosno anketnog upitnika.

## 2. TURISTIČKI RESURSI

Turistički resursi predstavljaju ključne elemente koji čine osnovu turističke ponude jedne destinacije. U kontekstu Međimurske županije, ovi resursi su raznoliki i obuhvaćaju prirodne, kulturne, povijesne i društvene aspekte koji privlače posjetitelje i potiču razvoj različitih oblika turizma. Prirodni turistički resursi uključuju klimatske, geomorfološke, hidro geografske, bio geografske i pejzažne elemente koji zajednički stvaraju jedinstvenu prirodnu baštinu regije. Međimurje je poznato po svojim rijekama Muri i Dravi, te bogatim šumskim područjima koja nude brojne mogućnosti za ekoturizam i rekreaciju na otvorenom.

Klimatski uvjeti regije, sa svojim umjerenim klimatskim karakteristikama, povoljni su za razvoj turizma tijekom cijele godine. Geomorfološki resursi, poput brežuljkastih predjela i pitomih dolina, pružaju idealne uvjete za pješaćenje, biciklizam i druge oblike aktivnog odmora. Hidro geografski resursi, posebice termalne vode i ljekovita blata, osnova su za razvoj zdravstvenog turizma, koji je već prepoznat kao jedan od ključnih turističkih proizvoda Međimurske županije.

Bio geografski resursi, poput raznolike flore i faune, dodatno obogaćuju turističku ponudu, nudeći mogućnosti za edukativne ture i promatranje prirode. Pejzažni resursi, s prekrasnim pejzažima i panoramskim pogledima, doprinose atraktivnosti destinacije i stvaraju ugodan ambijent za posjetitelje.

Pored prirodnih resursa, antropogeni turistički resursi igraju ključnu ulogu u razvoju turizma. Kulturno povijesni resursi, kao što su muzeji, spomenici i povijesne građevine, svjedoče o bogatoj povijesti i kulturnom nasljeđu Međimurja. Etnosocijalni resursi, uključujući tradicijske običaje, folklor i lokalnu gastronomiju, omogućavaju turistima autentičan doživljaj lokalne kulture. Umjetnički resursi, kroz galerije, izložbe i festivale, promoviraju kreativnost i kulturnu raznolikost regije. Ambijentalni resursi, s ugodnim urbanim i ruralnim okruženjima, pružaju posjetiteljima osjećaj opuštenosti i mira.

Konačno, manifestacijski resursi, poput raznih događanja, festivala i sajмова, igraju ključnu ulogu u privlačenju turista i stvaranju dinamične turističke ponude. Sve navedeno zajedno čini temelje za razvoj specifičnih oblika turizma koji mogu značajno doprinijeti stvaranju identiteta Međimurske županije kao atraktivne i prepoznatljive turističke destinacije.

## **2.1. Prirodni turistički resursi**

Prirodni resursi predstavljaju osnovu za većinu turističkih atrakcija. Oni su ključni za prvobitni interes turista prema određenoj destinaciji; tek nakon što prirodni ambijent ispuni njihova očekivanja, turisti će istraživati ostale atrakcije destinacije. Prirodni turistički resursi Međimurske županije mogu se klasificirati u nekoliko kategorija: reljef, rijeke i jezera, flora i fauna, te ostali prirodni resursi. (Vukonić, 2020.)

Unatoč stalnim gospodarskim i demografskim pritiscima, Međimurska županija uspješno čuva i štiti svoju prirodnu baštinu. Smještena na važnim europskim prometnim pravcima i graničeći sa Slovenijom i Mađarskom, Međimurje je omeđeno rijekama Murom i Dravom. Ovaj položaj, uz povoljne klimatske uvjete, omogućuje razvoj turizma tijekom cijele godine; ljeta su topla, a zime umjereno hladne sa snijegom, što omogućuje razvoj zimskog turizma (Mavrek, 2021).

Gornje Međimurje ističe se svojim brežuljkastim krajolikom, bogatim šumama, voćnjacima, livadama i vinogradima. Donje Međimurje karakteriziraju plodne ravnice, šumarci i potoci. Najvrjedniji prirodni resursi Međimurja su rijeke Mura i Drava, čije obale obiluju raznovrsnom florom i faunom.

### ***2.1.1. Klimatski turistički resursi***

Klimatski turistički resursi Međimurske županije predstavljaju ključni faktor koji oblikuje njen turistički potencijal. Županija uživa u umjereno kontinentalnoj klimi s blagim razlikama između godišnjih doba. Ljeta su topla i sunčana, idealna za aktivnosti na otvorenom poput biciklizma, pješaćenja i posjeta prirodnim atrakcijama poput brežuljaka i rijeka. Zime su blage, što omogućava turistima uživanje u zimskim sportovima kao što su skijanje i sanjkanje, uz dovoljno snijega koji padne tijekom zime. Ova klima također pogoduje poljoprivredi, posebno vinogradarstvu, koje je kulturna i turistička atrakcija Međimurja. Tijekom godine, posjetitelji mogu uživati u raznovrsnim festivalima i manifestacijama koje se održavaju na otvorenom, iskorištavajući blagu klimu za kulturne i rekreativne aktivnosti. (Mavrek, 2021.)

Klimatski uvjeti su također važni za zdravstveni turizam i wellness industriju Međimurja, budući da blaga klima povoljno utječe na opuštanje i regeneraciju posjetitelja. Topliji mjeseci omogućuju turistima da se opuste u termalnim kupkama i wellness centrima koji su popularni

među domaćim i stranim gostima. Osim toga, klima podržava i aktivnosti poput promatranja ptica i fotografiranja divljih životinja koje obitavaju u prirodnim rezervatima Međimurja.

### ***2.1.2. Geomorfološki turistički resursi***

Geomorfološki turistički resursi Međimurske županije obuhvaćaju raznolik reljef koji čini županiju atraktivnom destinacijom za ljubitelje prirode i avanturiste. Brežuljci, doline, riječne terase i šumska područja pružaju raznolike mogućnosti za aktivnosti na otvorenom. Planinski biciklizam, planinarenje, speleologija i nordijsko hodanje su popularne aktivnosti koje posjetitelji mogu uživati istražujući različite geomorfološke oblike.

Ovi pejzaži ne samo da pružaju atraktivne vizualne doživljaje već i podržavaju razvoj ekoturizma i agroturizma, doprinoseći lokalnoj ekonomiji i očuvanju prirodnog okoliša. Turističke rute koje vode kroz ove geomorfološke oblike privlače posjetitelje željne avanture i istraživanja, pružajući im priliku da se povežu s prirodom i lokalnom zajednicom. (Mavrek,2021.)

### ***2.1.3. Hidrogeografski turistički resursi***

Hidrogeografski turistički resursi Međimurske županije definiraju se rijekama Mura i Drava koje prolaze kroz regiju. Ove rijeke pružaju bogatstvo mogućnosti za vodene sportove poput raftinga, kanuizma i ribolova. Njihove obale su idealne za obiteljske izlete, piknike i opuštanje uz vodu. Također, termalni izvori koji se nalaze u regiji dodatno obogaćuju turističku ponudu, pružajući posjetiteljima priliku za wellness i opuštanje.





Slika 1. Rijeka Mura

Izvor: <https://www.medjimurska-priroda.info/zasticena-podrucja/>

Mura i Drava imaju važnu ulogu i u očuvanju biološke raznolikosti, podržavajući mnoge vrste vodenih ptica i riba koje su važne za ekosustav ovog područja. Ekološki osviješteni turisti mogu uživati u promatranju ptica i istraživanju prirodnih staništa duž ovih rijeka, doprinoseći očuvanju prirodnog okoliša kroz ekoturizam i edukaciju.

#### ***2.1.4. Biogeografski turistički resursi***

Biogeografski turistički resursi Međimurske županije obuhvaćaju raznoliku floru i faunu te zaštićena prirodna staništa koja predstavljaju dragocjenu kulturnu i ekološku baštinu regije. Ova područja su dom mnogim endemskim i ugroženim vrstama biljaka i životinja, pružajući posjetiteljima jedinstvenu priliku za promatranje divljih životinja i istraživanje prirodnih ekosustava.



Slika 2. Pčelarica

Izvor: <https://www.medjimurje.info/2017/07/luka-hercigonja-iz-medimurske-flore-i-faune-photo/>

Ekoturizam je popularna aktivnost među posjetiteljima koji žele istražiti netaknutu prirodu i pridonijeti njenom očuvanju. Organizirane ture kroz zaštićene rezervate i prirodne parkove omogućuju posjetiteljima da uče o biološkoj raznolikosti regije i o ulozi koju igraju očuvana staništa u globalnom kontekstu klimatskih promjena i biodiverziteta.

### ***2.1.5. Pejzažni turistički resursi***

Pejzažni turistički resursi Međimurske županije predstavljaju vizualno atraktivan ambijent koji privlači turiste svojom prirodnom ljepotom i raznolikošću. Brežuljci, vinogradi, rijeke i šume stvaraju spektakularne pejzaže koji su inspiracija umjetnicima, fotografima i zaljubljenicima u prirodu.



Slika 3. Vidikovac Mardekin breg

Izvor: <https://vidikovac.eu/galerija/>

Ovi pejzaži pružaju izvrsne mogućnosti za razne outdoor aktivnosti kao što su planinarenje, biciklizam i nordijsko hodanje, omogućujući posjetiteljima da u potpunosti uživaju u prirodnim ljepotama regije. Pejzažni turistički resursi također podupiru razvoj kulturnog turizma, potičući posjetitelje da istražuju lokalnu kulturu i tradiciju kroz različite aktivnosti i manifestacije. (Mavrek, 2021.)

## 2.2. Antropogeni turistički resursi

Antropogeni turistički resursi Međimurske županije obuhvaćaju bogato kulturno naslijeđe i tradiciju lokalnog stanovništva koje privlači posjetitelje svojom autentičnošću i raznovrsnošću. Ovi resursi su rezultat dugogodišnjeg razvoja zajednice te predstavljaju važan dio turističke ponude regije. (Magaš, Vodeb i Zadel, 2018).

Kulturno povijesni turistički resursi obuhvaćaju brojne povijesne spomenike, dvorce, crkve i druge arhitektonske znamenitosti koje svjedoče o bogatoj prošlosti Međimurja. Posjetitelji mogu istraživati kulturne rute i posjetiti muzeje koji čuvaju vrijedne artefakte i dokumente o povijesti regije.

Etnosocijalni turistički resursi uključuju tradicionalne običaje, folklor, gastronomiju i način života lokalnog stanovništva. Turisti mogu sudjelovati u raznim manifestacijama, festivalima i obredima koji se održavaju tijekom cijele godine, pružajući im priliku da dublje upoznaju kulturu i običaje Međimurja.

Umjetnički turistički resursi obuhvaćaju suvremenu umjetnost, galerije, izložbe i radionice koje promoviraju lokalne umjetnike i njihova djela. Posjetitelji mogu posjetiti umjetničke kolonije, ateljee i galerije te kupiti originalne umjetničke radove kao suvenir ili suvremenu uspomenu na posjet županiji.

Ambijentalni turistički resursi uključuju uređene urbane i ruralne prostore, parkove, trgovine i gastronomske objekte koji stvaraju ugodan i autentičan ambijent za posjetitelje. Restorani, kafići, tržnice i trgovine domaćih proizvoda pružaju posjetiteljima priliku da uživaju u lokalnim specijalitetima i kupuju suvenire koji odražavaju duh regije.

Manifestacijski turistički resursi obuhvaćaju razne kulturne, sportske, gastronomske i zabavne događaje koji se održavaju tijekom cijele godine. Ovi događaji privlače veliki broj posjetitelja iz unutarnje i vanjske regije te doprinose gospodarskom razvoju i promociji Međimurske županije kao turističke destinacije.

### ***2.2.1. Kulturnopovijesni turistički resursi***

Kulturno-povijesni resursi Međimurske županije obuhvaćaju materijalne i nematerijalne elemente koji predstavljaju kulturnu i povijesnu baštinu ove regije. Materijalni resursi uključuju arhitektonske spomenike, muzeje, arheološka nalazišta, umjetničke zbirke i povijesne dokumente, dok nematerijalni resursi obuhvaćaju tradicije, običaje, jezik, folklor i ostale aspekte kulturne baštine. Uloga kulturno-povijesnih resursa u turizmu je ključna jer privlače posjetitelje koji su zainteresirani za povijest, kulturu i identitet destinacije. Ovi resursi ne samo da obogaćuju turističku ponudu, već i doprinose očuvanju i promociji lokalne kulture, potičući ekonomski razvoj i održivost turističke destinacije.

#### **Materijalni kulturno-povijesni resursi:**

- **Stari grad Zrinskih s perivojem:** Smješten u središtu Čakovca, ovaj povijesni grad prvi put se spominje u 13. stoljeću, izgrađen od strane grofa Dimitrija Čaka po kojem je Čakovec

dobio ime. Kroz povijest, utvrda je mijenjala mnoge vlasnike, a najpoznatiji su bili Zrinski i Althan. Također su ga posjedovale obitelji Lacković, Kanižaj, Celjski, Ernušt, Čikulin i Feštetić. Park Perivoj Zrinskih okružuje utvrdu, koja danas služi kao Muzej Međimurja s oko 19,000 eksponata, uključujući novu muzejsku jedinicu Riznicu Međimurja otvorenu u srpnju 2021.



Slika 4. Perivoj Zrinski u Čakovcu

Izvor: <https://www.medjimurska-priroda.info/zasticena-podrucja/>

- **Dvorac Feštetić:** Nalazi se u Pribislavcu blizu Čakovca. Dvorac je također bio u vlasništvu raznih obitelji, uključujući Zrinske u 16. i 17. stoljeću te Feštetiće u 19. i početkom 20. stoljeća. Grof Eugen Feštetić prodao je dvorac 1923. godine, nakon čega je služio kao smještaj za časnike, službenike i izbjeglice. Nakon Drugog svjetskog rata, dvorac je korišten kao osnovna škola.
- **Sakralna baština:** Religija igra važnu ulogu u svakodnevnom životu stanovnika Međimurja, što se vidi u obnovi i izgradnji sakralnih objekata. Među značajnijim su crkva sv. Jeronima u Štrigovi, sv. Martina u Svetom Martinu na Muri, sv. Jurja u Vučetincu, sv. Nikole u Čakovcu, sv. Jakoba u Prelogu te crkve Uznesenja BDM u Svetoj Mariji i Sedam Žalosti BDM i Svetoga Križa u Kotoribi.

### **Nematerijalni kulturno-povijesni resursi:**

- **Čipkarstvo – svetomarska čipka na batiće:** Povijest ove čipke nije potpuno poznata, ali se vjeruje da potječe iz ranog 19. stoljeća, možda i ranije. Posebnost svetomarske čipke leži u tehnici izrade od jedne niti, bez spajanja ili trganja, te korištenju papirnate podloge s rupama koje čipkarice znaju čitati.
- **Izrada pokladnih maski - Pikači iz Selnice:** Udruga Pikač iz Selnice osnovana je radi očuvanja tradicije izrade fašničke maske Pikač. Ova maska, napravljena od slame i oblikovana u košnici, prvi put se pojavila 1983. godine i danas je uvrštena u Registar kulturnog nematerijalnog dobra Republike Hrvatske.
- **Lafre – Turčišće:** Kulturno-umjetnička udruga Lafra poznata je po ručno rezbarenim drvenim maskama koje datiraju iz 1998. godine, a prate tradiciju "Kugača". Maska lafra, s napuhanom odjećom i zvoncima, te poluživotinjski izgled, značajna je za lokalnu kulturu.
- **Zlatarenje:** Tradicija ispiranja zlata iz rijeke Drave u Međimurju traje već 600 godina. Zrinski su međimursko zlato donosili na europske dvorove. Iz kilograma zlatnog pijeska može se dobiti 930 grama zlata, a Međimurci su razvili posebne tehnike i alate za ovaj zanat.

Kulturno-povijesni resursi Međimurske županije pružaju solidnu osnovu za turistički razvoj, nudeći jedinstvene atrakcije koje privlače turiste i obogaćuju njihov doživljaj tijekom posjeta regiji.

### ***2.2.2. Etnosocijalni turistički resursi***

Etnosocijalni resursi obuhvaćaju kulturnu i tradicijsku baštinu naroda, uključujući narodne igre, pjesme, običaje i nošnje. Ovi resursi imaju ključnu ulogu u razlikovanju jedne regije od druge, dajući svakoj turističkoj destinaciji jedinstveni pečat. Za razliku od suvremenih turističkih atrakcija koje se mogu replicirati, etnosocijalni resursi su autentični i neponovljivi, osiguravajući kontinuiranu privlačnost turista. Oni također mogu biti inkorporirani u dizajn smještajnih i ugostiteljskih objekata, pružajući konkurentsku prednost destinaciji. (Magaš, Vodeb i Zadel, 2018).

Primjeri etnosocijalnih turističkih resursa Međimurske županije uključuju:

- **Narodna nošnja:** Međimurska narodna nošnja ima mušku i žensku verziju. Ženska nošnja uključuje pokrivalo za glavu zvano "poculica" ispod kojeg se kosa uvija u male valove. Odjeća se sastoji od bijele bluze od tvorničke tkanine i crne svilene pregače nazvane "fertuf". Preko bluze se nosi velika šarena marama s cvjetnim uzorkom nazvana "tibet", uz tamne čizme na vezanje. Muška nošnja pripada panonskom tipu i sastoji se od bijelih platnenih hlača i bijele platnene košulje zvane "robača", preko koje se nosi crni prsluk. Na glavu se stavlja crni šešir nazvan "škrljak", a nose se crne čizme.
- **Tradicionalna jela:** Među poznatim jelima Međimurske županije su:
  - **Meso z tiblice:** Slano visokokalorično jelo od svinjskog karea ili buta, poslužuje se kao hladno predjelo ili glavno jelo s kruhom i slaninom.



Slika 5. Meso z tiblice

Izvor: <https://visitmedimurje.com/okusi/kulinarika/>

- **Međimurska gibanica:** Najpoznatije tradicionalno jelo, sastoji se od slojeva lisnatog tijesta, svježeg sira, naribanih jabuka, mljevenih oraha i maka. Poslužuje se topli ili hladna, posipana šećerom u prahu.
- **Hladnetina:** Hladno predjelo koje se servira zimi, želatinasta juha od svinjskog mesa sa začinima i korjenastim povrćem.
- **Pretepena juha:** Gusta juha kiselkastog okusa, napravljena od brašna i kiselog vrhnja, često s dodatkom mesa ili graha. Servira se vruće i može biti glavno jelo.

- **Šulenka na mlijeku:** Prokuhano mlijeko s domaćom tjesteninom, koja se može jesti s dodatkom šećera ili soli, najčešće za večeru.
- **Turoš:** Vrsta prerađenog kravljeg sira s dodatkom mljevene paprike i soli, ponekad s kuminom, poslužuje se uz hladne plate i meso z tiblice.

### ***2.2.3. Umjetnički turistički resursi***

Umjetnički turistički resursi uključuju spomenike iz različitih povijesnih razdoblja, kao i razna likovna i glazbena postignuća te druge oblike umjetnosti koji prikazuju razvoj kulture određenog kraja. Ovi resursi nadopunjuju turističke atrakcije, osim kada se radi o tradicijskim događajima povezanim s umjetnošću. U Međimurskoj županiji, značajni umjetnički resursi uključuju:

- **Međimurska popevka:** Tradicionalni način pjevanja karakterističan za sjeverozapadnu Hrvatsku, koji je UNESCO prepoznao kao nematerijalno kulturno dobro. Ova tradicija, koja datira iz 16. stoljeća, održavana je zahvaljujući generacijama žena koje su prenosile svoje znanje mlađim generacijama. Elizabeta Toplek, poznata kao "teta Liza", jedna je od najpoznatijih izvođača ovog stila pjevanja.
- **Riznica Međimurja:** Muzej nematerijalne baštine "Riznica Međimurja Čakovec" nalazi se u kompleksu Starog grada Zrinskih. Ovdje se može vidjeti suvremeni i interaktivni postav koji predstavlja nematerijalnu baštinu Međimurja.
- **Eko muzej Međimurje malo:** Smješten u prostorijama Turističke zajednice Međimurske županije u Čakovcu, ovaj multimedijalni centar nudi interpretaciju kulturne i prirodne baštine Međimurja. Posjetitelji mogu dobiti informacije o važnim lokacijama u regiji, od hrane i vina do povijesnih i suvremenih atrakcija.
- **Muzej Croata insulanus Grada Preloga:** Muzej se bavi pohranjivanjem, sabiranjem i istraživanjem kulturnih i prirodnih dobara, te njihovom obradom i arhiviranjem. Osim stalnih i povremenih izložbi, muzej organizira edukativne programe i aktivnosti za sve dobne skupine posjetitelja kako bi približio kulturnu baštinu široj javnosti.





Slika 6. Muzej grada Preloga  
Izvor: [https://muzej-croata-insulanus.hr/o\\_muzeju/](https://muzej-croata-insulanus.hr/o_muzeju/)

- **Muzej Međimurja:** Smješten u starom gradu Čakovcu, ovaj muzej osnovan je 1954. godine s ciljem očuvanja kulturne i povijesne baštine Međimurja. Muzej nudi razne edukativne radionice, predavanja i programe koji populariziraju muzejsku djelatnost i sudjeluje u međunarodnim projektima.

#### ***2.2.4. Ambijentalni turistički resursi***

Ambijentalni turistički resursi odnose se na posebne karakteristike okruženja koje stvaraju jedinstven doživljaj za posjetitelje. U Međimurskoj županiji, ovi resursi igraju ključnu ulogu u oblikovanju atraktivnosti destinacije i pružanju ugodnog i autentičnog turističkog iskustva.

Međimurje je poznato po svojim slikovitim pejzažima koji uključuju zelene brežuljke, plodne doline i šumovita područja. Ovi pejzaži stvaraju idealne uvjete za rekreaciju na otvorenom,

poput pješačenja, biciklizma i planinarenja. Mnogobrojni parkovi i zaštićena prirodna područja pružaju posjetiteljima priliku za opuštanje i uživanje u prirodnim ljepotama regije.

Međimurska sela očuvana su s autentičnom arhitekturom i tradicionalnim načinom života. Posjetitelji mogu doživjeti seosku idilu kroz agroturizam, gdje se mogu uključiti u poljoprivredne aktivnosti, kušati domaće proizvode i naučiti o lokalnim običajima. Ruralni ambijent pruža mir i bijeg od urbane vreve, što je posebno privlačno za one koji traže autentična iskustva i relaksaciju.

Međimurje obiluje kulturno-povijesnim znamenitostima koje su savršeno integrirane u prirodni ambijent. Dvorci, stare crkve i arheološka nalazišta nude uvid u bogatu povijest regije, dok su muzeji i galerije smješteni u ambijentalno privlačnim zgradama koje same po sebi predstavljaju atrakciju.

Rijeke Mura i Drava nisu samo hidro geografski resursi već i ključni ambijentalni elementi. Njihove obale nude brojne mogućnosti za rekreativne aktivnosti poput ribolova, vožnje kanuom i raftinga. Uz rijeke se nalaze slikoviti nasipi i šetnice koje pružaju opuštajući okoliš za šetnje i piknike.

Međimurska županija je poznata po svojim termalnim izvorima, što čini osnovu za razvoj zdravstvenog turizma. Lječilišta poput onih u Svetom Martinu na Muri nude posjetiteljima relaksaciju i terapijske tretmane u prirodno ugodnom okruženju.

Međimurska kuhinja i vina dodatno obogaćuju ambijentalno iskustvo. Posjetitelji mogu uživati u degustaciji lokalnih specijaliteta i vina u autentičnim konobama i vinarijama koje često nude prekrasan pogled na okolni krajolik.

Ambijentalni turistički resursi Međimurske županije pružaju savršenu sinergiju između prirodne ljepote, kulturnog naslijeđa i tradicionalnog načina života, stvarajući jedinstveno i nezaboravno iskustvo za svakog posjetitelja.

### ***2.2.5. Manifestacijski turistički resursi***

Međimurska županija obiluje raznim manifestacijama i društvenim događajima, pri čemu svaki dio Međimurja ima svoju posebnu manifestaciju koja je poznata diljem regije. Manifestacijski turizam, poznat i kao event turizam, odnosi se na putovanja motivirana sudjelovanjem u raznim događanjima i manifestacijama, uključujući festivale, koncerte, sportske događaje, kongrese, sajmove i slične priredbe. Manifestacijski turizam je važan segment turističke industrije jer može privući velik broj posjetitelja u kratkom vremenskom razdoblju, što značajno doprinosi lokalnom gospodarstvu. (Getz, 2008.)

Manifestacije obogaćuju turističku ponudu destinacije, potičući kulturnu razmjenu i jačanje identiteta zajednice. Uloga manifestacijskog turizma u razvoju je višestruka: on generira prihode, stvara radna mjesta, potiče infrastrukturni razvoj, te pridonosi promociji destinacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Kroz pažljivo planiranje i organizaciju, manifestacijski turizam može potaknuti održiv razvoj i poboljšati kvalitetu života lokalnog stanovništva. (Smith, 2012.)

- **Porcijunkulovo** - Tradicionalna kulturno-turistička manifestacija koja se održava u središtu Čakovca, posvećena blagdanu Gospe od Anđela. Porcijunkulovo je započelo kao sajam tradicionalnih zanata, ali je ubrzo preraslo u najveću godišnju manifestaciju u regiji. Na događaju se predstavljaju tradicionalni proizvodi, domaća vina, te radovi lokalnih zanatlija i OPG-ova, uz bogatu ponudu zabave i tradicionalnih jela.



Slika 7. Porcijunkulovo

Izvor: <https://www.putoholicari.rtl.hr/7-razloga-zasto-doci-u-cakovec-na-porcijunkulovo-64645/>

- **Urbanovo** - Manifestacija poznata i kao "Dani vina u županiji Zrinskih", jedna je od najvažnijih gospodarsko-turističkih manifestacija u kontinentalnoj Hrvatskoj. Održava se svake godine u svibnju i sastoji se od Festivala Pušipela, Dana otvorenih podruma te blagdana Svetog Urbana uz Vinski bal. Manifestacija uključuje vinske radionice, kušanje tradicionalnih jela i vrhunskih vina.
- **Vincekov pohod** - Održava se svake godine u siječnju povodom Dana svetog Vinka, zaštitnika vinogradara, obilježavajući početak vegetativnog ciklusa vinove loze. Manifestacija uključuje rekreativno pješaćenje kroz vinorodne brežuljke gornjeg Međimurja, uz posjete vinskim podrumima i kušanje vina te tradicionalne međimurske hrane.
- **Međunarodni spust ladji** - Zbog rijeke Mure, naselje Sveti Martin na Muri svake godine ugosti hrvatski dio ove sportsko-rekreativne manifestacije, poznate i kao "Spust murskih ladji". Spust započinje u Austriji, prolazi kroz Sloveniju, te završava u Međimurju. Traje tri dana i idealan je za ljubitelje prirode, adrenalina i svježeg zraka.

- **Festival krumpira** - Poljoprivredno-turistička manifestacija održava se u naselju Belica i traje jedan dan. Festival privlači sve više posjetitelja iz inozemstva, osobito iz Slovenije i Mađarske, a poznat je po Spomeniku krumpiru i tradicionalnoj himni "Kalamper".
- **BIMEP** - Sportsko-rekreativna manifestacija pod nazivom "Biciklima međimurskim putevima – BIMEP" organizira se u suradnji s Međimurskim savezom sportske rekreacije "Sport za sve". Namijenjena je svim ljubiteljima biciklizma, pružajući priliku za istraživanje međimurskih puteva i prirode. Manifestacija obilježava Dane Međimurske županije, Svjetski dan zdravlja i Dan planeta Zemlje, a uključuje degustaciju lokalnih delicija na punktovima.

Manifestacijski turizam u Međimurskoj županiji predstavlja važan dio turističke ponude, obogaćujući kulturni život regije i privlačeći brojne posjetitelje. Kroz razne manifestacije poput Porcijunkulova, Urbanova i Vincekovog pohoda, županija uspješno promovira svoju tradiciju, gastronomiju i prirodne ljepote. Ove manifestacije ne samo da privlače turiste, već i jačaju identitet lokalne zajednice, doprinoseći održivom razvoju i kvaliteti života stanovnika. Jasno je da manifestacijski turizam ima ključnu ulogu u gospodarskom i društvenom razvoju Međimurske županije, stvarajući platformu za kulturnu razmjenu i ekonomski rast.

### **3. SELEKTIVNI OBLICI TURIZMA**

Selektivni oblici turizma predstavljaju specifične vrste turizma usmjerene na određene interese i potrebe posjetitelja, čime se omogućava diferencijacija i diversifikacija turističke ponude. Ovi oblici turizma često uključuju niše koje privlače specifične skupine turista te pridonose održivom razvoju destinacije. Međimurska županija, sa svojim bogatstvom prirodnih, kulturnih i tradicijskih resursa, pruža izvrsne uvjete za razvoj različitih selektivnih oblika turizma.

Jedan od najvažnijih selektivnih oblika turizma u Međimurju je zdravstveni turizam, koji se temelji na korištenju prirodnih ljekovitih resursa poput termalnih voda u toplicama Sveti Martin. Ovaj oblik turizma privlači posjetitelje koji traže opuštanje, wellness programe i zdravstvene tretmane. Osim toga, sportsko-rekreacijski turizam također ima značajnu ulogu, iskorištavajući prirodne ljepote za aktivnosti kao što su biciklizam, planinarenje, veslanje i ribolov. Biciklističke staze kroz vinograde i uz rijeku Muru posebno su atraktivne za ljubitelje aktivnog odmora.

Kulturni turizam u Međimurju obuhvaća posjete povijesnim znamenitostima, muzejima i galerijama, kao i sudjelovanje u brojnim kulturnim manifestacijama poput Porcijunkulova, Urbanova i Festivala krumpira. Ovaj oblik turizma omogućava posjetiteljima da urone u bogatu kulturnu baštinu županije i dožive autentične lokalne običaje. Ruralni turizam, s druge strane, pruža iskustvo seoskog života kroz boravak na seoskim gospodarstvima, sudjelovanje u poljoprivrednim aktivnostima i kušanje domaćih proizvoda. Ovaj oblik turizma potiče održivi razvoj ruralnih područja i očuvanje tradicijskih običaja.

Agroturizam, kao poseban oblik ruralnog turizma, fokusira se na aktivnosti vezane uz poljoprivredu, kao što su berba grožđa, proizvodnja vina i sudjelovanje u seoskim festivalima. Posjetitelji mogu naučiti o lokalnim poljoprivrednim praksama i uživati u autentičnim gastronomskim iskustvima.

Kroz razvoj selektivnih oblika turizma, Međimurska županija uspješno diferencira svoju turističku ponudu, privlačeći različite profile posjetitelja te pridonoseći održivom razvoju turizma i očuvanju lokalne baštine.

#### **3.1. Selektivni oblici turizma**

Selektivni turizam može se opisati kao sintetički i generički pojam koji reflektira novu kvalitetu modernog i budućeg turizma. Ovaj pojam podrazumijeva selekciju programa, odgovorno ponašanje svih sudionika te primjenu ekoloških i ekonomskih načela uravnoteženog razvoja. Naglašava se važnost visoke kvalitete usluge, očuvanje izvornog identiteta i humaniteta usluge, kao i postizanje uravnoteženog odnosa između broja turista i lokalnog stanovništva na određenom području. (Jadrešić, 2010.)

Za promjenu u turističkoj ponudi ključna je postojanje specifične potražnje koja se razlikuje od postojećih turističkih ponuda. Promjena zahtjeva i želja potrošača vodi do razvoja novih ponuda i specifičnih oblika turizma. Kako raste broj turista, raste i broj specifičnih turističkih ponuda na određenom području, prilagođavajući se rastućoj kupovnoj moći turista (Luković, 2008).

Selektivni turizam također podrazumijeva organizaciju različitih oblika turizma koji su u skladu s prirodnim i društvenim vrijednostima lokalne zajednice. Takva organizacija omogućuje gostima i domaćinima uživanje u pozitivnim interakcijama i razmjeni iskustava (Pančić Kombol, 2000., prema Bitunjac, 2018.)

Međimurska županija pruža širok spektar mogućnosti za razvoj selektivnih oblika turizma u svakom dijelu svog teritorija, što dodatno obogaćuje turističku ponudu i doprinosi održivom razvoju regije.

### **3.2. Klasifikacija i sistematizacija selektivnih oblika turizma**

Klasifikacija i sistematizacija selektivnih oblika turizma ključne su za razumijevanje različitih vrsta turističkih aktivnosti i njihovu organizaciju u okviru turističke ponude. Selektivni oblici turizma predstavljaju specifične segmente turističke industrije koji se fokusiraju na posebne interese, motive i potrebe turista. Ova klasifikacija omogućava bolje planiranje, razvoj i promociju turističkih proizvoda koji su prilagođeni specifičnim ciljnim skupinama. Kroz sustavnu klasifikaciju, destinacije mogu usmjeriti svoje resurse i aktivnosti kako bi maksimizirale turističke prihode i zadovoljstvo posjetitelja. (Bitunjac, 2018.)

Klasifikacija selektivnih oblika turizma obuhvaća identifikaciju različitih vrsta turizma prema specifičnim karakteristikama i interesima turista. Primarni cilj klasifikacije je prepoznavanje i grupiranje turističkih aktivnosti koje privlače određene segmente tržišta. (Jadrešić, 2010.)

Na temelju motiva posjeta, turizam se može klasificirati na zdravstveni, kulturni, sportsko-rekreacijski, ruralni, agroturizam i druge oblike. Na primjer, zdravstveni turizam usmjeren je na posjetitelje koji traže zdravstvene tretmane i wellness programe, dok kulturni turizam privlači one koji su zainteresirani za povijest, umjetnost i tradiciju. (Jadrešić, 2010.)

Različiti oblici turizma mogu se klasificirati prema aktivnostima koje pružaju. Sportsko-rekreacijski turizam uključuje aktivnosti poput biciklizma, planinarenja i veslanja, dok agroturizam uključuje sudjelovanje u poljoprivrednim aktivnostima i degustaciju lokalnih proizvoda.

Selektivni turizam može se također klasificirati prema specifičnim geografskim i ekološkim karakteristikama destinacije. Na primjer, turizam u prirodi može se razvijati u planinskim regijama, nacionalnim parkovima ili uz obale rijeka i jezera.

Neki oblici turizma su sezonski, poput zimskog turizma u skijaškim centrima, dok drugi mogu biti aktualni tijekom cijele godine, poput zdravstvenog turizma u termalnim toplicama.

Sistematizacija selektivnih oblika turizma uključuje organizaciju i strukturiranje turističke ponude kako bi se osigurala kvaliteta usluge, zadovoljstvo posjetitelja i održivost razvoja. O

Detaljna analiza tržišta i razumijevanje potreba i očekivanja različitih skupina turista ključni su za razvoj uspješnih turističkih proizvoda. Ova istraživanja pomažu identificirati ciljne segmente i prilagoditi ponudu njihovim interesima.

Na temelju rezultata istraživanja, destinacije mogu razviti specifične turističke proizvode i usluge koje zadovoljavaju potrebe ciljanih skupina turista. Ovo može uključivati stvaranje novih turističkih ruta, organizaciju tematskih manifestacija ili promociju autohtonih kulturnih i prirodnih resursa. (Luković, 2008.)

Učinkovita promocija selektivnih oblika turizma zahtijeva strateški pristup koji uključuje korištenje različitih marketinških kanala i alata. Digitalni marketing, društvene mreže, sudjelovanje na sajmovima i partnerstva s turističkim agencijama ključni su za privlačenje ciljnih skupina.



Stalna evaluacija i poboljšanje kvalitete usluga neophodni su za održavanje visokog nivoa zadovoljstva turista. Ovo uključuje redovitu obuku zaposlenika, praćenje povratnih informacija turista i implementaciju novih tehnologija i trendova.

Razvoj selektivnih oblika turizma trebao bi biti usklađen s principima održivog razvoja kako bi se osigurala dugoročna održivost prirodnih i kulturnih resursa. Održivi turizam promovira odgovorno ponašanje turista i podržava lokalne zajednice.

Klasifikacija i sistematizacija selektivnih oblika turizma omogućuju destinacijama poput Međimurske županije da bolje iskoriste svoje resurse, privuku specifične segmente turista i razviju turističku ponudu koja je atraktivna, održiva i konkurentna na tržištu. (Jadrešić, 2010.)

### *3.2.1. Zdravstveni turizam*

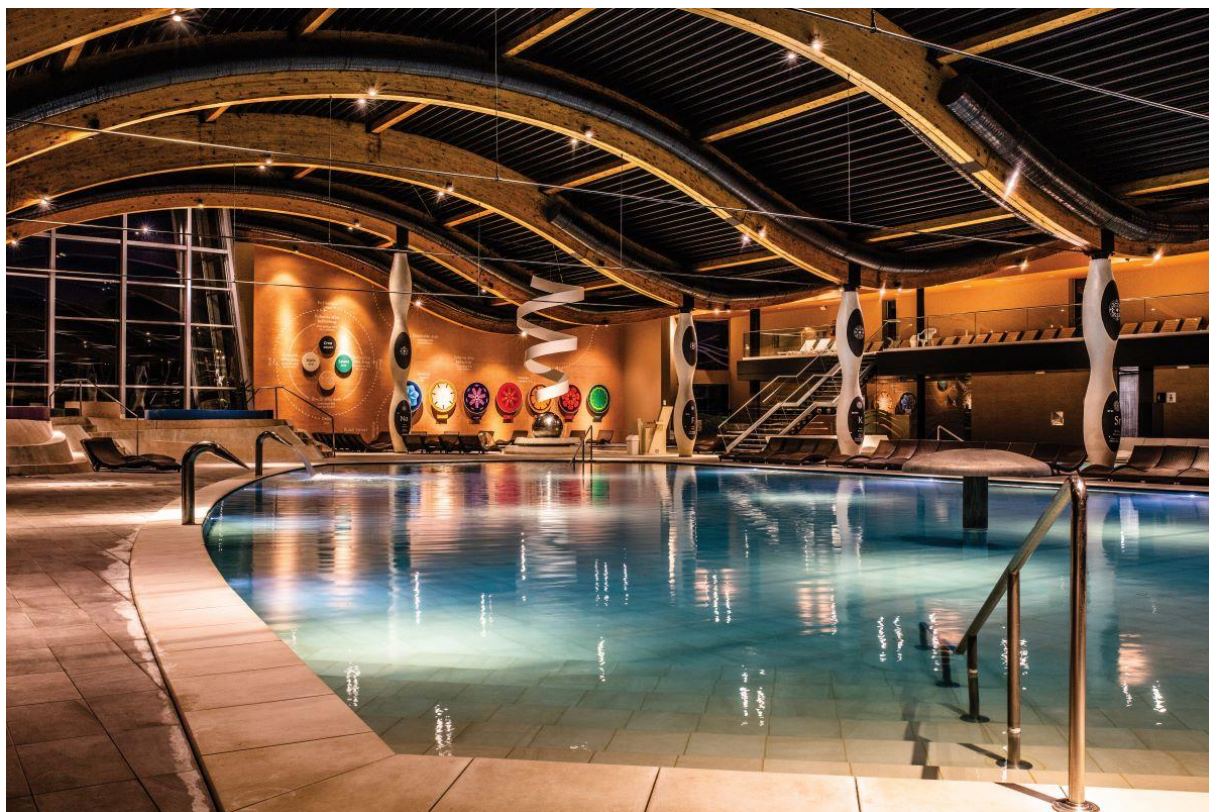
Razvoju zdravstvenog turizma u Međimurju pogoduje postojeća visoka kvaliteta specijaliziranih centara, kao i kvaliteta prateće turističke ponude u destinaciji, što pridonosi kompatibilnom razvoju destinacije. U budućnosti se planira daljnje unaprjeđenje ovih faktora u skladu s međunarodnim praksama i standardima.

U strateškom smislu, zdravstveni turizam predstavlja jedan od ključnih turističkih proizvoda Međimurja. On se razvija kao integrirani dio turističke ponude zajedno s kulturnim, enogastronomskim, sportskim i rekreacijskim turizmom. Zdravstveni turizam Međimurja obuhvaća segmente wellnesa, medicinskog wellnesa, medicinskog i lječilišnog turizma.

Specijalizirani smještajni kapaciteti poput toplica igraju ključnu ulogu u razvoju zdravstvenog turizma, pružajući kompletnu turističku uslugu koja obuhvaća i konzumaciju zdravstvenih programa. Turisti koji sudjeluju u ovom selektivnom obliku turizma često koriste i druge turističke proizvode te se smatraju važnom ciljanom skupinom i značajnim potrošačima.

Naš najstariji, najjači i najtrajniji motiv putovanja povezan je sa zdravljem, što je i temelj zdravstvenog turizma. On predstavlja vrstu putovanja na koju se ljudi upućuju kako bi dobili potrebnu zdravstvenu skrb izvan svoje matične zemlje. U prošlosti su se putovanja odvijala iz manje razvijenih u razvijene zemlje radi kvalitetnijeg medicinskog tretmana, dok se danas trend mijenja i ljudi putuju u manje razvijene zemlje radi pristupačnije zdravstvene njege. (Hitrec, 1996.)

Terme Sveti Martin, smještene u mjestu Toplice Sveti Martin, prostiru se na 27 hektara netaknute prirode, ali su u blizini i urbanog središta s brojnim manifestacijama i zabavnim događajima. Osim zdravstvenog turizma, nude i opuštanje, wellness, rekreaciju i aktivan odmor, te su opremljene dvoranama za sastanke i kongrese. Resort obuhvaća zatvorene bazene s termalnom vodom te ljetni aquapark s raznovrsnim bazenima i toboganima, popularan među posjetiteljima iz cijele regije.



Slika 8. Terme Sveti Martin

Izvor: <https://www.turistickeprice.hr/po-zdravlje-u-terme-sveti-martin-prvi-healthness-resort-u-europi/>

Posebno se ističu bazeni "Temple of life", koji uključuju vodene efekte, hidromasažne mlaznice i dječji bazen, povezani s vanjskim bazenom otvorenim tijekom cijele godine. Resort nudi i wellness centar s više od 20 vrsta masaža prilagođenih individualnim potrebama, svijet sauna, centar ljepote te razne sportske sadržaje poput golf-terena, biciklističkih i pješačkih staza, te fitness centra. Termalna voda, starosti više od 43.000 godina, bogata mineralima poput litija, selena i kalija, pruža iznimne antivegetativne i opuštajuće učinke (Visit Međimurje, 2024).

Ovaj resort je ne samo važan turistički objekt za regiju već i primjer uspješnog spoja prirodnih ljepota i vrhunske turističke ponude, što ga čini poželjnom destinacijom za zdravstveni turizam u ovom dijelu Europe.

### *3.2.2. Sportsko-rekreacijski turizam*

Sportski i rekreacijski turizam predstavlja selektivni oblik turizma u kojem su posjetitelji motivirani zdravim načinom života, sudjelovanjem u sportskim aktivnostima te aktivnim odmorom. S porastom popularnosti ekstremnih sportova, očekuje se da će ovaj trend nastaviti rasti i u budućnosti, posebno u kontekstu poticanja domaćeg turizma u Hrvatskoj (Bartoluci et al., 2004).

Međimurska županija, kao integrirani dio europskog turističkog prostora, aktivno prati inozemne prakse i zahtjeve tržišta, nudeći široku lepezu sportskih i rekreacijskih aktivnosti kao ključni dio svoje turističke ponude (Međimurska županija, 2016, Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020.). To uključuje biciklizam, pješaćenje, ribolov, adrenalinske sportove te sportske pripreme.

Turistička ponuda Međimurja u ovom segmentu temelji se na integraciji, valorizaciji i komercijalizaciji postojeće atrakcijske i infrastrukturne osnove. Ključni faktori uspjeha ovog turističkog proizvoda uključuju visoku kvalitetu sportske infrastrukture, jedinstvenost prirodnog okoliša, usklađenost s međunarodnim standardima usluga u sportu te kvalitetu prateće turističke ponude (Visit Međimurje, 2024.).

U budućnosti se planira daljnji razvoj ovog segmenta kroz unaprjeđenje navedenih faktora, s posebnim naglaskom na integraciju s drugim selektivnim oblicima turizma poput zdravstvenog turizma. Očekuje se rast potražnje za wellness, lječilišnim i medicinskim turizmom, procjenjujući rast od oko 10% godišnje (Međimurska županija, 2016, Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020.).

### *3.2.3. Kulturni turizam*

Kulturni turizam predstavlja ključni strateški segment turizma u Hrvatskoj i jedan od najtraženijih u Europi. Ovaj selektivni oblik turizma privlači posjetitelje koji su motivirani posjetom kulturnim lokalitetima, sudjelovanjem u kulturnim događajima te upoznavanjem novih kultura i identiteta (Jelinčić, 2004).

Međimurska županija u svoju turističku ponudu kulturnog turizma uključuje različite segmente kao što su gradski turizam, turizam baštine, turizam događanja te turizam koji promiče kulturu života i rada (Visit Međimurje, 2024).

S obzirom na bogatu i raznovrsnu kulturno-povijesnu baštinu ove destinacije, kulturni turizam zauzima ključno mjesto u njenom turističkom identitetu. Ključni faktori koji utječu na razvoj kulturnog turizma obuhvaćaju značaj i posebnost lokaliteta, spomenika i događanja te kvalitetu prezentacije kulturne građe i prateće turističke ponude u destinaciji (Jelinčić, 2004).

Paralelno s kulturnim turizmom, Međimurje ima potencijal i za razvoj vjerskog turizma, poznatog i kao hodočasnički turizam. Ovaj oblik turizma naglašava posjete sakralnim objektima poput crkava i hramova te doprinosi očuvanju kulturne i povijesne baštine (Pirjavec, Kesar, 2002). Brojni sakralni objekti i povijesni događaji povezani s ovim prostorom dodatno obogaćuju turističku ponudu, privlačeći posjetitelje koji se interesiraju za ovu vrstu kulturnog i duhovnog iskustva.

### *3.2.4. Ruralni turizam*

Ruralni turizam podrazumijeva gotovo svaku turističku aktivnost u ruralnim područjima i još uvijek nema stroge definicije. U knjizi "Rječnik turizma", ruralni turizam (poznat i kao seoski turizam, eng. Rural tourism, njem. Urlaub auf dem Bauernhof, Dorftourismus) definira se kao oblik turizma u kojem turisti povremeno borave u seoskim sredinama. (Vukonić, Čavlek, 2011.)

Osim čistog zraka i prirodnog ambijenta, posjetiteljima se pružaju različite mogućnosti aktivnog sudjelovanja u životu i radu na seoskom gospodarstvu, uključujući berbu grožđa i voća, skupljanje sijena, timarenje stoke, te sudjelovanje u blagdanskim i prigodnim svečanostima, pokladnim običajima i drugim manifestacijama. Seoska gospodarstva koja primaju turiste danas nude posebne smještajne uvjete, bilo da je riječ o sobama ili posebnim

smještajnim objektima, a svoje kapacitete prodaju putem posrednika ili izravno (Mesarić Žabčić, 2008.).

Razvoj ruralnog turizma u Međimurskoj županiji započeo je sredinom devedesetih godina inicijativom pojedinaca iz lokalnog područja. Ovaj specifični oblik turizma Međimurci su preuzeli od slovenskih susjeda, te iz Austrije, Švicarske i Njemačke, vraćanjem privremenih radnika iz tih zemalja u Međimurje s ciljem zarađivanja kroz ruralni turizam. Kako bi se uspješno revitalizirao ruralni prostor Međimurske županije, ruralni turizam razvija se planski na mnogim seoskim imanjima bogatim tradicionalnom kuhinjom, običajima i zanatima. Razvoju ovog oblika turizma pridonosi visoka razina očuvanosti prirode i okoliša te zanimljiv krajolik (Mesarić Žabčić, 2008.).

Ruralni turizam možemo definirati kao specifični oblik turizma u kojem turisti privremeno borave u seoskim sredinama koje ljubiteljima čistog zraka i prirodnog ambijenta pružaju različite mogućnosti sudjelovanja u seoskom životu te radu na seoskom gospodarstvu (Ružić, 2009.).

Primjer ruralnog turizma u Međimurskoj županiji je Etno park Međimurje. Smješten u malom selu Mala Subotica, ovaj etno park nudi autentično iskustvo seoskog života i tradicionalnih običaja. Posjetitelji mogu uživati u tradicionalnim jelima u restoranu, sudjelovati u radionicama izrade suvenira, posjetiti etnografsku zbirku te se okušati u poljoprivrednim aktivnostima poput branja voća i povrća ili hranjenja domaćih životinja. Noćenje je moguće u obnovljenim tradicijskim kućama koje su opremljene modernim sadržajima, ali zadržavaju autentični rustikalni šarm.

Etno park Međimurje nudi i mogućnost organiziranja raznih obiteljskih i poslovnih okupljanja, kao i edukativnih programa za djecu i odrasle. Park je popularan među turistima koji traže autentično ruralno iskustvo u harmoniji s prirodom, a nudi i razne rekreacijske aktivnosti poput biciklizma, pješaćenja i jahanja. Osim toga, posjetitelji mogu uživati u vožnji kočijom kroz predivne međimurske pejzaže, što dodatno obogaćuje iskustvo boravka u ovoj destinaciji.

Međimurska županija obiluje objektima idealnim za razvoj ruralnog turizma. Posljednjih godina popularne su vikendice u gornjem Međimurju, okružene vinogradima i voćnjacima. Ovaj lokalitet je savršena destinacija za ljubitelje ruralnog turizma koji traže tradicionalno i autentično okruženje.

### 3.2.5. Agroturizam

Agroturizam je specifičan oblik turizma koji uključuje turističke aktivnosti na poljoprivrednim gospodarstvima, usmjeren na autentično iskustvo seoskog života. Prema Zakonu o turističkoj djelatnosti, agroturizam se definira kao „djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga agroturističkih gospodarstava ili boravak turista u domaćinstvima koja su organizirana kao turistička seljačka gospodarstva (seljačka domaćinstva) radi odmora i rekreacije“. Ovaj oblik turizma usko je povezan sa seoskim ambijentom i uključuje aktivnosti kao što su folklor, lokalna gastronomija, etnologija i tradicionalni zanati. Ključni elementi agroturizma su :

- Fokus na malom poduzetništvu
- Smještaj u ruralnim područjima s mogućnošću sudjelovanja u aktivnostima OPG-ova
- Organizacija aktivnosti na otvorenom u izravnom kontaktu s prirodom
- Tradicionalna arhitektura i smještajni objekti
- Spororastuća ekonomija turizma
- Bliska povezanost s lokalnim stanovništvom
- Očuvanje tradicionalnih aktivnosti i nasljeđa
- Uključivanje lokalne zajednice (Ružić, 2009.)

Agroturizam promovira autentičnost i izvornost seoskog ambijenta, pružajući turistima priliku da iskuse ruralni način života u njegovom najčišćem obliku. Uključuje raznolike aktivnosti na seoskim gospodarstvima kao što su kušaonice, izletišta, ruralni smještajni kapaciteti, obiteljski ruralni hoteli, lokalne manifestacije, ruralni kampovi, etno zbirke i etno folklor. Ovi elementi često predstavljaju glavni ili jedini izvor prihoda za stanovnike koji se bave agroturizmom kao profesionalnom djelatnošću.

Specifičnost agroturizma leži u organiziranju turističkih seoskih gospodarstava na kojima članovi domaćinstva žive, pružaju ugostiteljske usluge i smještaj, te sve to temelje na vlastitoj poljoprivrednoj proizvodnji. Ovo predstavlja dopunski izvor prihoda za članove domaćinstva, dok poljoprivredna proizvodnja ostaje primarni i glavni izvor prihoda.

Razvoj agroturizma zahtijeva aktivnu podršku lokalnih vlasti kroz projekte i mjere koje poduzimaju razna ministarstva s ciljem unapređenja seoskih sredina. Međutim, ključna je vizija vlasnika obiteljskih gospodarstava u kojem smjeru trebaju krenuti, kako se razvijati, kojim

intenzitetom i s kojim proizvodima. Važno je procijeniti imaju li njihova područja osnovne pretpostavke za razvoj agroturizma, kao što su turističke atrakcije i odgovarajuća infrastruktura. Edukacija članova gospodarstva za rad s turistima i stvaranje novih proizvoda koji će biti dodatak postojećim je također ključna.

Agroturizam uključuje domaćinstva koja pružaju gastronomske usluge s naglaskom na proizvode iz vlastite proizvodnje, smještaj te organizaciju jednodnevnih ili višednevnih izleta u suradnji s turističkim agencijama. Postoje dva osnovna tipa agroturističkih domaćinstava: otvoreni tip, koji se fokusira na usluge prehrane za jednodnevne izletnike, i zatvoreni tip, koji uz prehranu nudi i smještaj za grupe i izletnike.

Kušaonice su popularan element agroturističkih domaćinstava, gdje domaćini gostima nude svoje proizvode u ugodnoj atmosferi, s mogućnošću kupovine, izrade ili praćenja postupka izrade. Najčešći proizvodi uključuju mesne proizvode, mliječne proizvode, med, vino i domaće rakije. Tradicionalne kuće za odmor su često stare, adaptirane kuće koje svojim komforom zadovoljavaju moderne zahtjeve iznajmljivača, pružajući gostima potpunu privatnost.

Mali obiteljski hoteli smješteni na lijepim lokacijama, često u adaptiranim starim zdanjima, nude smještaj i doručak, uz dodatne usluge poput personalizirane usluge donošenja doručka u sobu ili organiziranih izleta na okolne destinacije.

## **4. IDENTITET MEĐIMURSKE ŽUPANIJE KAO DESTINACIJE**

Međimurska županija se ističe kao izuzetna turistička destinacija koja svoj identitet gradi na jedinstvenoj kombinaciji kulturne baštine, prirodnih ljepota i autentičnih lokalnih doživljaja. Nalazi se na sjeveru Hrvatske, okružena netaknutim pejzažima, povijesnim znamenitostima i bogatom tradicijom, što je čini atraktivnom destinacijom za posjetitelje koji traže autentično iskustvo.

Kulturni identitet Međimurja prožima se kroz brojne manifestacije kao što su Porcijunkulovo, Urbanovo, Međunarodni spust ladji te Vincekov pohod, koje ne samo da promoviraju lokalne običaje i tradiciju, već i doprinose ekonomiji kroz razvoj turizma. Ovi događaji privlače posjetitelje svojom raznolikošću ponude – od gastronomskih specijaliteta i lokalnih proizvoda do umjetničkih izričaja i tradicionalnih obrta.

Uloga marketinga ključna je u stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurja kao turističke destinacije. Kroz digitalne kanale, društvene medije i kampanje koje naglašavaju autentičnost i prirodne ljepote Međimurja, županija uspješno komunicira svoje jedinstvene atrakcije široj publici. Suradnja s lokalnim dionicima, turističkim operatorima i javnim ustanovama osigurava kontinuirani razvoj i održivost turizma, čime se Međimurje pozicionira kao poželjna destinacija za posjetitelje iz Hrvatske i inozemstva.

Ovaj identitet dodatno jača interakcija kulturne baštine s turizmom, gdje se povijesni i kulturni spomenici integriraju u turističku ponudu, pružajući posjetiteljima dublji uvid u lokalnu povijest i tradiciju. Lokalno stanovništvo, kao nositelji identiteta županije, aktivno sudjeluje u turističkoj ponudi kroz organizaciju događanja, proizvodnju lokalnih proizvoda te dijeljenje svojih priča i tradicija s posjetiteljima.

### **4.1. Određivanje turističke destinacije Međimurske županije**

Međimurska županija se određuje kao turistička destinacija kroz svoju jedinstvenu kombinaciju prirodnih ljepota, kulturnog naslijeđa i tradicionalnih običaja. Smještena na sjeveru Hrvatske, ova regija privlači posjetitelje svojom ruralnom idilom, povijesnim znamenitostima poput dvoraca i crkava te aktivnostima na otvorenom. Turistički proizvodi kao što su vinski turizam, biciklističke staze kroz pitoreskne krajolike i wellness ponuda bazirana na termalnim izvorima doprinose privlačnosti Međimurja kao destinacije za odmor i opuštanje.



Osim toga, turistička destinacija Međimurske županije naglašava svoju autentičnost kroz lokalne festivale i manifestacije kao što su Porcijunkulovo, Urbanovo i Festival krumpira, koji obogaćuju posjetiteljsko iskustvo tradicionalnom hranom, umjetnošću i zabavom. Ova raznolikost ponude omogućuje županiji da privuče širok spektar gostiju, od obitelji i ljubitelja prirode do kulturnih entuzijasta i gastronomskih istraživača.

## **4.2. Uloga marketinga u stvaranju identiteta turističke destinacije**

Marketing ima ključnu ulogu u oblikovanju identiteta turističke destinacije Međimurske županije, posebno u promociji njenih jedinstvenih atributa i doživljaja. Kroz ciljano pozicioniranje na tržištu, županija komunicira svoje prednosti kao destinacije koja nudi autentične doživljaje, visokokvalitetne usluge i raznovrsne aktivnosti za sve vrste posjetitelja. (Breslauer et al., 2015)

Digitalni marketing, društvene mreže i web stranice posvećene turizmu ključni su alati u promociji Međimurske županije kao destinacije za opuštanje, avanturu i kulturološko istraživanje. Kampanje koje naglašavaju ljepotu prirode, gastronomske specijalitete i lokalnu kulturu privlače pažnju potencijalnih gostiju iz različitih dijelova svijeta.

Pored toga, suradnja s lokalnim poduzetnicima, turističkim operatorima i javnim ustanovama ključna je za uspješno pozicioniranje Međimurske županije na turističkoj karti Hrvatske. Koordinirane marketinške strategije koje uključuju brendiranje, promociju događanja i razvoj turističkih proizvoda ključne su za dugoročni uspjeh u privlačenju i zadržavanju gostiju.

## **4.3. Interakcija kulturne baštine i turizma u stvaranju identiteta**

Kulturna baština Međimurske županije igra vitalnu ulogu u oblikovanju njenog turističkog identiteta kao autentične destinacije. Bogato naslijeđe manifestira se kroz arhitektonske spomenike, tradicionalne običaje, folklor, umjetnost i kulturne događaje koji privlače posjetitelje iz različitih dijelova svijeta.

Turističke ture koje uključuju posjete dvorcima kao što su Zrinski i Feštetić, obilaske muzeja s lokalnom poviješću te sudjelovanje u folkloru i gastronomskim festivalima omogućuju

posjetiteljima da dublje razumiju i cijene kulturnu baštinu Međimurja. Ova interakcija potiče očuvanje tradicije i lokalnog identiteta dok istovremeno pruža autentična iskustva turistima.

Uz to, očuvanje kulturne baštine kroz edukaciju, interpretaciju i interpretativne centre važno je za dugoročnu održivost turističke ponude Međimurske županije. Integracija lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti kroz volonterske programe i obrazovne inicijative također doprinosi očuvanju kulturnog naslijeđa i promicanju međukulturalne razmjene.

#### **4.4. Identitet lokalnog stanovništva**

Identitet lokalnog stanovništva Međimurske županije ključan je element koji obogaćuje turističku ponudu regije. Stanovnici ovdje igraju aktivnu ulogu u turističkom sektoru kao vlasnici malih obiteljskih poduzeća, vodiči, umjetnici, kuhari i sudionici lokalnih manifestacija.

Lokalno stanovništvo predstavlja živu vezu s kulturnom baštinom i tradicijom regije, pružajući posjetiteljima priliku da upoznaju autentičan način života i vrijednosti zajednice. Osim toga, gostoprimstvo i prijateljski odnosi lokalnog stanovništva s turistima stvaraju pozitivno iskustvo boravka u Međimurju.

Kroz sudjelovanje u lokalnim događanjima, radionicama i volonterskim programima, turisti imaju priliku bolje razumjeti lokalnu kulturu i pridonijeti održivom razvoju zajednice. Ovaj dinamičan odnos između lokalnog stanovništva i turista ključan je za očuvanje autentičnosti i trajnost turističke industrije Međimurske županije.

## **5. EMPIRIJSKI DIO RADA**

Ovaj dio rada detaljno opisuje metodologiju istraživanja, postavljene ciljeve i hipoteze, te će se analizirati dobiveni rezultati. Nadalje, pružit će se diskusija o tim rezultatima, istaknuti eventualna ograničenja istraživanja, te donijeti zaključci o provedenom istraživanju.

### **5.1. Metodologija istraživanja**

U ovom dijelu predstaviti će se istraživanje koje je proveo autor ovog rada anketnim upitnikom putem Google obrasca, a koji je bio u potpunosti anonimno. Rezultati istraživanja prikazuju primarne podatke koji su prikupljeni anketnim upitnikom. U provedenom istraživanju sudjelovalo je 151 ispitanika koji su na pitanja anketnog upitnika odgovarali u potpunosti anonimno. Anketni upitnik sastojao se od 24 pitanja, od kojih se prvih šest pitanja odnose na demografske karakteristike ispitanika, odnosno spol, dob, stupanj obrazovanja, radni status, mjesečna primanja, mjesto stanovanja, a ostala pitanja postavljena su tako da po svakoj hipotezi bude nekoliko pitanja sa Likertovom skalom, kako bi se dobili točno mjerljivi rezultati. Podaci su obrađeni u programu IBM SPSS Statistics. Anketa se provodila u razdoblju od 11. lipnja do 16. lipnja 2024. godine.

### **5.2. Ciljevi i hipoteze istraživanja**

Dio ovog diplomskog rada vezan uz samu teoriju bazira se na istraživanju bogatstva turističkih resursa te valorizaciji specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji, uključujući stručnu literaturu stranih i domaćih autora.

Ciljevi diplomskog rada su pojasniti turističke resurse i postojanje pojedinih specifičnih oblika turizma u Međimurju, zatim prikazati pokazatelje održivog razvoja turizma spomenute županije, te konačno definirati Međimursku županiju kao turističku destinaciju. Točno odrediti koji su sve specifični oblici turizma prisutni u Međimurju. Objasniti njihov učinak na potražnju i zadovoljavanje zahtjeva krajnjih potrošača.

**Hipoteza H1:** Razvoj specifičnih oblika turizma, kao što su eno-gastro turizam, ruralni turizam i kulturni turizam, ima značajan utjecaj na rast turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije kao prepoznatljive turističke destinacije.

**Hipoteza H2:** Prostorni položaj Međimurja, smještenog na granici između Hrvatske, Slovenije i Mađarske, predstavlja značajnu prednost koja će poticati rast turizma u budućnosti.

**Hipoteza H3:** Postojanje bogatstva turističkih resursa i raznolikosti u Međimurju implicira da će razvoj specifičnih oblika turizma doprinijeti stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurske županije kao turističke destinacije.

### 5.3. Diskusija rezultata istraživanja

Na početku anketnog upitnika postavljena su pitanja kojima se utvrđuju sudionici ovog istraživanja pomoću nekoliko pitanja koja se odnose na spol, dob, završen stupanj obrazovanja, osobna mjesečna primanja, mjesto stanovanja.

**Tablica 1.** *Socio-demografska struktura*

		Count	Column N %
Spol?		2	1,3%
	Muško	63	41,7%
	Žensko	86	57,0%
Dob?	18-25 godina	21	13,9%
	26-35 godina	41	27,2%
	36-45 godina	47	31,1%
	46-55 godina	23	15,2%
	Više od 56 godina	19	12,6%
Stupanj obrazovanja?	Diplomski studij	51	33,8%
	Doktorat	7	4,6%
	Preddiplomski studij	37	24,5%
	Srednja škola	56	37,1%
Radni status	Nezaposlen	7	4,6%
	Student/ica	10	6,6%
	Umirovljenik/ca	5	3,3%
	Zaposlen	129	85,4%
Vaša osobna mjesečna primanja?		2	1,3%
	Do 800,00 eura	18	11,9%
	Od 1301,00 eura-1800,00 eura	43	28,5%
	Od 801,00 -1300,00 eura	58	38,4%
	Više od 1801,00 eura	30	19,9%

Mjesto stanovanja?	Bjelovarsko-bilogorska	5	3,3%
	Grad Zagreb	20	13,2%
	Istarska	2	1,3%
	Koprivničko-križevačka	5	3,3%
	Međimurska	84	55,6%
	Primorsko-goranska	2	1,3%
	Sisačko-moslavačka	2	1,3%
	Splitsko-dalmatinska	1	0,7%
	Varaždinska	19	12,6%
	Virovitičko-podravska	1	0,7%
	Zadarska	1	0,7%
	Zagrebačka	9	6,0%

*Izvor: Vlastita izrada autora pomoću IBM SPSS Statistics*

U tablici 1. prikazana je socio-demografska struktura ispitanika. Većina ispitanika su žene (57%), dok muškarci čine 41,7% uz manji broj neodređenih odgovora.

Najveća dobna skupina je 36-45 godina (31,1%), a najmanja je skupina iznad 56 godina (12,6%).

Najviše ispitanika ima srednju školu (37,1%), slijedi diplomski studij (33,8%), dok najmanje ima doktorat (4,6%).

Većina ispitanika je zaposleno (85,4%), dok su nezaposleni i umirovljenici u manjini. Najveći broj ispitanika zarađuje između 801 i 1300 eura mjesečno (38,4%), dok je manji broj onih koji zarađuju preko 1801 eura (19,9%).

Većina ispitanika dolazi iz Međimurske županije (55,6%), dok ostale županije imaju znatno manje predstavnika.

Ova analiza pokazuje demografski profil uzorka ispitanika, njihove ekonomske uvjete i geografsko raspoređivanje, te omogućuje bolje razumijevanje njihovih profila u kontekstu analize ili istraživanja koje je provedeno.

Cronbach Alpha koeficijent je statistička mjera unutarnje dosljednosti ili pouzdanosti skupa stavki ili pitanja. Raspon vrijednosti Cronbach-ovog alfa koeficijenta je od 0 do 1. Što je veća vrijednost, to je veća unutarnja dosljednost skupa stavki.

**Tablica 2.** *Cronbach Alpha koeficijent*

<b>Reliability Statistics</b>	
Cronbach's Alpha	N of Items
,881	18

*Izvor: Vlastita izrada autora pomoću IBM SPSS Statistics*

Vrijednost od 0,881 koju vidimo u tablici 2. sugerira izuzetno visoku unutarnju dosljednost mjernog instrumenta. N of items, odnosno broj stavki, označava ukupan broj stavki u skupu koji se koristi za mjerenje nekog konstrukta ili fenomena. U ovom slučaju, imamo 18 stavki uključenih u analizu pouzdanosti. Ukratko, rezultati ove analize pokazuju da je mjerni instrument koji se koristi u istraživanju izuzetno pouzdan, budući da Cronbach-ov alfa koeficijent iznosi 0,881, što je znatno iznad uobičajenog za prihvatljivu unutarnju dosljednost.

#### **5.4. Diskusija i rezultati istraživanja**

U ovom poglavlju pomoću deskriptivne statistike, Pearsonovog testa i T-testa provest će se dokazivanje hipoteza. Sukladno postavljenom hipotezama i provedenom istraživanju mogu se donijeti određeni zaključci.

**Tablica 3.** *Deskriptivna statistika za dokazivanje hipoteza*

<b>Descriptive Statistics</b>					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	151	1	5	3,52	1,094
V2	151	1	5	3,60	1,144
V3	151	1	5	3,36	1,086
V4	151	1	5	3,40	1,040
V5	151	1	5	3,58	1,074
V6	151	1	5	3,21	1,103
V7	151	1	5	3,35	1,041
V8	151	1	5	3,92	1,117
V9	151	1	5	2,91	1,256
V10	151	1	5	2,90	1,176
V11	151	1	5	4,38	,814
V12	151	1	5	4,48	,701
V13	151	1	5	2,96	,958
V14	151	1	5	3,43	,913

V15	151	1	5	3,30	1,018
V16	151	1	5	4,37	,884
V17	151	1	5	3,53	,937
V18	151	1	5	3,98	,948
Valid N (listwise)	151				

*Izvor: Vlastita izrada autora pomoću IBM SPSS Statistics*

U tablici 3. vidljivo je da su ispitanici imali ponuđenu Likertovu skalu s vrijednostima od 1 do 5. Iz tablice deskriptivne statistike možemo izvući sljedeće zaključke za svaku od varijabli: Hipoteza H1: Razvoj specifičnih oblika turizma, kao što su eno-gastro turizam, ruralni turizam i kulturni turizam, ima značajan utjecaj na rast turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije kao prepoznatljive turističke destinacije.

- V11 "Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma." - Mean: 4,38, Std. Deviation: 0,814
- V12 "Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja." - Mean: 4,48, Std. Deviation: 0,701
- V14 "Međimurska županija prepoznatljiva je po svojim turističkim resursima." - Mean: 3,43, Std. Deviation: 0,913
- V17 "Međimurska županija nudi veliki broj specifičnih oblika turizma." - Mean: 3,53, Std. Deviation: 0,937
- V18 "Smatram da specifični oblici turizma imaju potencijal omogućiti ravnomjeren broj turista tijekom cijele godine." - Mean: 3,98, Std. Deviation: 0,948

Visoke srednje vrijednosti (Mean > 4) za prve dvije varijable ukazuju da ispitanici snažno vjeruju u potencijal specifičnih oblika turizma za povećanje broja posjetitelja i razvoj Međimurske županije.

Relativno visoke srednje vrijednosti za ostale varijable (između 3,43 i 3,98) također podržavaju ovu hipotezu, što pokazuje da ispitanici prepoznaju specifične oblike turizma kao ključne za prepoznatljivost i održivost turizma tijekom cijele godine.

Hipoteza H2: Prostorni položaj Međimurja, smještenog na granici između Hrvatske, Slovenije i Mađarske, predstavlja značajnu prednost koja će poticati rast turizma u budućnosti.

- V13 "Turizam u Međimurskoj županiji temelji se isključivo na prostornom identitetu." - Mean: 2,96, Std. Deviation: 0,958

Srednja vrijednost od 2,96 ukazuje da ispitanici nisu u potpunosti sigurni ili se ne slažu u potpunosti s tvrdnjom da je turizam u Međimurskoj županiji temeljen isključivo na prostornom identitetu.

Ovaj rezultat pokazuje da iako prostorni položaj može biti prednost, ne smatra se jedinom ili glavnom prednošću koja potiče rast turizma. Potrebna je dodatna analiza kako bi se preciznije utvrdila uloga prostornog položaja, za što će se koristiti Pearsonov koeficijent korelacije i T-test.

Hipoteza H3: Postojanje bogatstva turističkih resursa i raznolikosti u Međimurju implicira da će razvoj specifičnih oblika turizma doprinijeti stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurske županije kao turističke destinacije.

- V1 "Turistički resursi Međimurske županije su: [Reljef kao turistički resurs Međimurske županije]" - Mean: 3,52, Std. Deviation: 1,094
- V2 "Turistički resursi Međimurske županije su: [Rijeke i jezera kao turistički resurs Međimurske županije]" - Mean: 3,60, Std. Deviation: 1,144
- V3 "Turistički resursi Međimurske županije su: [Flora i fauna kao turistički resurs Međimurske županije.]" - Mean: 3,36, Std. Deviation: 1,086
- V5 "Turistički resursi Međimurske županije su: [Kulturno-povijesni resursi Međimurske županije]" - Mean: 3,58, Std. Deviation: 1,074
- V14 "Međimurska županija prepoznatljiva je po svojim turističkim resursima." - Mean: 3,43, Std. Deviation: 0,913
- V15 "U Međimursku županiju putujem zbog specifične ponude." - Mean: 3,30, Std. Deviation: 1,018

Srednje vrijednosti za različite turističke resurse (između 3,36 i 3,60) ukazuju da ispitanici prepoznaju bogatstvo i raznolikost turističkih resursa Međimurske županije.

Srednja vrijednost od 3,43 za percepciju prepoznatljivosti po turističkim resursima podržava hipotezu da ti resursi doprinose stvaranju identiteta županije.

Srednja vrijednost od 3,30 za putovanja zbog specifične ponude također podržava ideju da raznolikost resursa privlači posjetitelje.



Na temelju deskriptivne statistike, možemo zaključiti sljedeće:

H1: Postoji snažna podrška za hipotezu H1 jer ispitanici visoko ocjenjuju potencijal specifičnih oblika turizma za rast broja posjetitelja i razvoj Međimurske županije.

H2: Hipoteza H2 nije u potpunosti potvrđena jer ispitanici ne smatraju da turizam u Međimurskoj županiji isključivo ovisi o prostornom identitetu.

H3: Postoji podrška za hipotezu H3 jer ispitanici prepoznaju bogatstvo turističkih resursa kao ključnu komponentu u stvaranju prepoznatljivog identiteta županije.

Dakle osim deskriptivne statistike u nastavku, prikazan je i Pearsonov koeficijent korelacije koji se koristi u slučajevima kada između varijabli promatranog modela postoji linearna povezanost i neprekidna normalna distribucija. Vrijednost Pearsonovog koeficijenta korelacije kreće se od +1 (savršena pozitivna korelacija) do -1 (savršena negativna korelacija). Predznak koeficijenta upućuje na smjer korelacije, odnosno na snagu korelacije. Kako bi se prikazala povezanost varijabli korišten je Pearsonov koeficijent korelacije koji ukazuje na vezu među varijablama koje su se koristile i za dokazivanje hipoteza pomoću deskriptivne statistike, a rezultati su prikazani u sljedećoj tablici.

**Tablica 4.** *Pearsonov koeficijent korelacije*

<b>Correlations</b>		V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	V13	V14	V15	V16	V17	V18
V1	Pearson	1	,557**	,467**	,456**	,325**	,214**	,227**	,312**	,234**	,150	,162*	,194*	,021	-	,014	,210**	,248**	,245**
	Sig.		,000	,000	,000	,000	,008	,005	,000	,004	,065	,046	,017	,800	,159	,866	,010	,002	,002
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V2	Pearson	,557**	1	,730**	,574**	,143	,134	,122	,111	,125	,024	,097	,071	-	-	-	,115	,187*	,204*
	Sig.	,000		,000	,000	,081	,102	,135	,173	,127	,770	,237	,389	,473	,109	,647	,161	,021	,012
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V3	Pearson	,467**	,730**	1	,547**	,151	,169*	,168*	,157	,169*	,084	,110	,129	-	-	,011	,112	,217**	,234**
	Sig.	,000	,000		,000	,064	,038	,040	,054	,038	,306	,178	,116	,136	,038	,895	,172	,007	,004
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V4	Pearson	,456**	,574**	,547**	1	,316**	,163*	,182*	,146	,208*	,105	,126	,125	,035	,017	,088	,240*	,267**	,303**
	Sig.	,000	,000	,000		,000	,045	,025	,075	,010	,198	,125	,125	,666	,832	,283	,003	,001	,000
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V5	Pearson	,325**	,143	,151	,316**	1	,545**	,669**	,703**	,627**	,567**	,610**	,569*	,094	,046	,185*	,280*	,146	,144
	Sig.	,000	,081	,064	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,252	,576	,023	,000	,073	,078
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V6	Pearson	,214**	,134	,169*	,163*	,545**	1	,692**	,635**	,687**	,657**	,572**	,690*	,234**	,099	,125	,280*	,137	,210**
	Sig.	,008	,102	,038	,045	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,000	,004	,225	,125	,001	,094	,010
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V7	Pearson	,227**	,122	,168*	,182*	,669**	,692**	1	,730**	,682**	,705**	,600**	,596*	,255**	,149	,264	,325*	,275**	,248**
	Sig.	,005	,135	,040	,025	,000	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,002	,069	,001	,000	,001	,002
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V8	Pearson	,312**	,111	,157	,146	,703**	,635**	,730**	1	,709**	,671**	,589**	,630*	,167*	,077	,210**	,300*	,213**	,265**
	Sig.	,000	,173	,054	,075	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,000	,041	,350	,010	,000	,009	,001
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151

V9	Pearson	,234**	,125*	,169*	,208*	,627**	,687**	,682**	,709**	1	,794**	,749**	,722*	,149	-	,139	,344*	,196*	,265**
	Sig.	,004	,127	,038	,010	,000	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,069	,879	,089	,000	,016	,001
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V10	Pearson	,150	,024	,084	,105	,567**	,657**	,705**	,671**	,794**	1	,727**	,673*	,168*	,026	,178*	,309*	,212**	,294**
	Sig.	,065	,770	,306	,198	,000	,000	,000	,000	,000		,000	,000	,040	,750	,029	,000	,009	,000
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V11	Pearson	,162*	,097	,110	,126	,610**	,572**	,600**	,589**	,749**	,727**	1	,655*	,107	-	,148	,317*	,278**	,280**
	Sig.	,046	,237	,178	,125	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,000	,192	,703	,070	,000	,001	,001
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V12	Pearson	,194*	,071	,129	,125	,569**	,690**	,596**	,630**	,722**	,673**	,655**	1	,175*	,040	,165*	,243*	,238**	,219**
	Sig.	,017	,389	,116	,125	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,031	,629	,043	,003	,003	,007
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V13	Pearson	,021	-	-	,035	,094**	,234**	,255**	,167*	,149	,168*	,107	,175*	1	,567**	,412**	,221*	,272**	,382**
	Sig.	,800	,473	,136	,666	,252	,004	,002	,041	,069	,040	,192	,031		,000	,000	,006	,001	,000
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V14	Pearson	-	-	-	,017	,046	,099	,149	,077	-	,026	-	,040	,567**	1	,612**	,351*	,270**	,278**
	Sig.	,159	,109	,038	,832	,576	,225	,069	,350	,879	,750	,703	,629	,000		,000	,000	,001	,001
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V15	Pearson	,014	-	,011	,088	,185*	,125**	,264**	,210**	,139	,178*	,148	,165*	,412**	,612**	1	,370*	,320**	,284**
	Sig.	,866	,647	,895	,283	,023	,125	,001	,010	,089	,029	,070	,043	,000	,000		,000	,000	,000
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V16	Pearson	,210**	,115	,112	,240**	,280**	,280**	,325**	,300**	,344**	,309**	,317**	,243*	,221**	,351**	,370**	1	,542**	,519**
	Sig.	,010	,161	,172	,003	,000	,001	,000	,000	,000	,000	,000	,003	,006	,000	,000		,000	,000
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151

V17	Pearson	,248**	,187*	,217**	,267**	,146	,137	,275**	,213**	,196*	,212**	,278**	,238*	,272**	,270**	,320**	,542*	1	,567**
	Sig.	,002	,021	,007	,001	,073	,094	,001	,009	,016	,009	,001	,003	,001	,001	,000	,000		,000
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
V18	Pearson	,245**	,204*	,234**	,303**	,144	,210**	,248**	,265**	,265**	,294**	,280**	,219*	,382**	,278**	,284**	,519*	,567**	1
	Sig.	,002	,012	,004	,000	,078	,010	,002	,001	,001	,000	,001	,007	,000	,001	,000	,000	,000	
	N	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151

*Izvor: Vlastita izrada autora pomoću IBM SPSS Statistics*

Iz tablice 4. mogu se donijeti sljedeći zaključci:

V1: Smatram da specifični oblici turizma imaju potencijal omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine.

V2: Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma.

V3: Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma.

V4: Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja.

V5: Reljef kao turistički resurs Međimurske županije.

V6: Rijeke i jezera kao turistički resurs Međimurske županije.

V7: Flora i fauna kao turistički resurs Međimurske županije.

V8: Ostali prirodni resursi Međimurske županije.

V9: Kulturno-povijesni resursi Međimurske županije.

V10: Umjetnički resursi Međimurske županije.

V11: Etnosocijalni resursi Međimurske županije.

V12: Manifestacije kao društveni resurs Međimurske županije.

V13: Međimursku županiju posjetio sam isključivo zbog prirodnih resursa.

V14: Razvoj turizma u Međimurskoj županiji temelji se isključivo na prirodnim resursima.

V15: Turizam u Međimurskoj županiji temelji se isključivo na prostornom identitetu.

V16: Međimurska županija prepoznatljiva je po svojim turističkim resursima.

V17: U Međimursku županiju putujem zbog specifične ponude.

V18: Međimurska županija nudi veliki broj specifičnih oblika turizma.

Hipoteza H1: Razvoj specifičnih oblika turizma, kao što su eno-gastro turizam, ruralni turizam i kulturni turizam, ima značajan utjecaj na rast turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije kao prepoznatljive turističke destinacije.

Specifični oblici turizma imaju potencijal omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine (V1) i Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma (V2)

- Pearson korelacija (V1, V2):  $r=0.557$
- p-vrijednost:  $p < 0.01$

Postoji jaka pozitivna korelacija između vjerovanja da specifični oblici turizma mogu omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine i percepcije da Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma. Ovo sugerira da pojedinci koji prepoznaju potencijal specifičnih oblika turizma također vjeruju u daljnji potencijal za razvoj turizma u regiji.

Hipoteza H2: Prostorni položaj Međimurja, smještenog na granici između Hrvatske, Slovenije i Mađarske, predstavlja značajnu prednost koja će poticati rast turizma u budućnosti.

Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma (V3) i Međimurska županija nudi veliki broj specifičnih oblika turizma (V18)

- Pearson korelacija (V3, V18):  $r=0.234$
- p-vrijednost:  $p < 0.01$

Postoji umjerena pozitivna korelacija između potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma i percepcije da Međimurska županija nudi veliki broj specifičnih oblika turizma. Ovo ukazuje da se percepcija o postojećoj ponudi specifičnih oblika turizma povezuje s vjerovanjem u njihov daljnji razvoj.

Hipoteza H3: Postojanje bogatstva turističkih resursa i raznolikosti u Međimurju implicira da će razvoj specifičnih oblika turizma doprinijeti stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurske županije kao turističke destinacije.

Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja (V4) i Smatram da specifični oblici turizma imaju potencijal omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine (V1)

- Pearson korelacija (V4, V1):  $r=0.456$
- p-vrijednost:  $p<0.01$

Postoji jaka pozitivna korelacija između vjerovanja da razvoj specifičnih oblika turizma može povećati broj posjetitelja i vjerovanja da specifični oblici turizma mogu omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine. Ovo pokazuje da pojedinci koji vide potencijal u specifičnim oblicima turizma također vjeruju da oni mogu dovesti do povećanja broja posjetitelja.

Ovi rezultati pokazuju da postoje značajne povezanosti između različitih percepcija o turističkom potencijalu Međimurske županije i specifičnih oblika turizma.

Kako bi se dodatno analiziralo hipoteze, na sljedećoj tablici prikazan je i T-test, odnosno statistički postupak za testiranje značajnosti razlike između uzoraka usporedbom njihovih aritmetičkih sredina. Analizom rezultata, odnosno provedbom T-testa mogu se potvrditi ili odbaciti tvrdnje čija je aritmetička sredina veća od ocjene 3 na Likertovoj skali.

**Tablica 5. T.test za dokazivanje hipoteza**

One-Sample Test						
	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
V1	51,566	150	,000	3,980	3,83	4,13
V2	60,754	150	,000	4,371	4,23	4,51
V3	66,052	150	,000	4,377	4,25	4,51
V4	78,499	150	,000	4,477	4,36	4,59
V5	39,558	150	,000	3,523	3,35	3,70
V6	38,713	150	,000	3,603	3,42	3,79
V7	38,061	150	,000	3,364	3,19	3,54
V8	40,205	150	,000	3,404	3,24	3,57
V9	40,934	150	,000	3,576	3,40	3,75
V10	35,695	150	,000	3,205	3,03	3,38
V11	39,575	150	,000	3,351	3,18	3,52
V12	43,142	150	,000	3,921	3,74	4,10

V13	28,439	150	,000	2,907	2,71	3,11
V14	30,305	150	,000	2,901	2,71	3,09
V15	37,958	150	,000	2,960	2,81	3,11
V16	46,174	150	,000	3,430	3,28	3,58
V17	39,792	150	,000	3,298	3,13	3,46
V18	46,305	150	,000	3,530	3,38	3,68

*Izvor: Vlastita izrada autora pomoću IBM SPSS Statistics*

Iz tablice 5. T-testa možemo donijeti sljedeće zaključke:

V1 Smatram da specifični oblici turizma imaju potencijal omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine.

- Razlika u prosjeku: 3.980
- Značajno na razini  $p < 0.001$

Ispitanici snažno slažu da specifični oblici turizma imaju potencijal privući turiste tijekom cijele godine.

V2 Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma.

- Razlika u prosjeku: 4.371
- Značajno na razini  $p < 0.001$

Postoji snažno uvjerenje da Međimurska županija ima potencijala za daljnji razvoj turizma.

V3 Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma.

- Razlika u prosjeku: 4.377
- Značajno na razini  $p < 0.001$

Ispitanici snažno slažu da Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma.

V4 Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja.

- Razlika u prosjeku: 4.477



- Značajno na razini  $p < 0.001$

Postoji snažno uvjerenje da razvoj specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji može povećati broj posjetitelja.

V5 Turistički resursi Međimurske županije su: [Reljef kao turistički resurs Međimurske županije]

- Razlika u prosjeku: 3.523
- Značajno na razini  $p < 0.001$

Ispitanici se izrazito slažu da reljef Međimurske županije predstavlja važan turistički resurs.

Ostale hipoteze imaju slične rezultate s visokim stupnjem statističke značajnosti, što ukazuje na snažno uvjerenje ili neslaganje ispitanika s izjavama o turizmu u Međimurskoj županiji.

Svi rezultati t-testova pokazuju vrlo nisku vrijednost p-vrijednosti ( $p < 0.001$ ) što znači da postoji vrlo mala vjerojatnost da su dobiveni rezultati slučajni. To upućuje na to da su razlike u prosječnim vrijednostima za svaku od hipoteza stvarne i statistički značajne.

S obzirom na visoku statističku značajnost ( $p < 0.001$ ) u svim testovima, možemo zaključiti da su sve formulirane hipoteze o turizmu u Međimurskoj županiji potvrđene. To znači da postoji snažno uvjerenje ili pozitivno stajalište ispitanika prema svakoj od izjava vezanih uz turizam i turističke resurse Međimurske županije.

Prosječne razlike koje su dobivene (npr. 3.980, 4.371, 4.377, itd.) ukazuju na to da ispitanici izražavaju visok stupanj suglasnosti ili uvjerenja u vezi s formuliranim tvrdnjama.

U konačnici, rezultati t-testova snažno podupiru postojanje pozitivnog stava prema razvoju turizma i turističkih resursa u Međimurskoj županiji, potvrđujući sve prethodno postavljene hipoteze.

Kombinacija deskriptivne statistike, Pearsonovih korelacija i rezultata t-testova potvrđuje da su sve formulirane hipoteze o turizmu u Međimurskoj županiji podržane i statistički značajne. Ispitanici pokazuju pozitivan stav prema turističkom potencijalu županije, s uvjerenjem da specifični oblici turizma mogu doprinijeti raznovrsnosti posjetitelja i općenito pozitivnoj percepciji turizma u tom području.

**Tablica 6.** ANOVA test

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
V12	Between Groups	18,250	4	4,562	12,020	,000
	Within Groups	55,419	146	,380		
	Total	73,669	150			
V14	Between Groups	41,754	4	10,438	20,191	,000
	Within Groups	75,478	146	,517		
	Total	117,232	150			
V17	Between Groups	34,332	4	8,583	19,234	,000
	Within Groups	65,151	146	,446		
	Total	99,483	150			

*Izvor: Vlastita izrada autora pomoću IBM SPSS Statistics*

U tablici 6. koristeći statističku metodu pod nazivom ANOVA (analiza varijance) testirali smo tvrdnje koje se odnose na razvoj turizma u Međimurskoj županiji. Željeli smo vidjeti ima li razvoj specifičnih oblika turizma značajan utjecaj na turističku privlačnost i razvoj županije. Tri tvrdnje koje smo ispitali su:

V12 Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja.

V14 Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma.

V 17 Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma.

Rezultati nam pokazuju sljedeće:

V12 Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja.

- F-vrijednost: 12,020
- p-vrijednost (Sig.): 0,000 (što je jako malo)

V14 Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma.

- F-vrijednost: 20,191
- p-vrijednost (Sig.): 0,000

V17 Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma.

- F-vrijednost: 19,234
- p-vrijednost (Sig.): 0,000

F-vrijednost nam pokazuje koliko su različite grupe ispitanika dale različite odgovore na tvrdnje. Što je F-vrijednost veća, to su razlike veće.

p-vrijednost nam govori o vjerojatnosti da su te razlike slučajne. Ako je p-vrijednost manja od 0,05, to znači da su razlike statistički značajne (nije slučajno).

U slučaju ovog istraživanja, p-vrijednosti su sve 0,000, što znači da su razlike između grupa ispitanika vrlo značajne. Drugim riječima, razvoj specifičnih oblika turizma (kao što su eno-gastro turizam, ruralni turizam i kulturni turizam) ima značajan utjecaj na percepciju turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije.

Rezultati potvrđuju H1 da specifični oblici turizma imaju značajan utjecaj na rast turističke privlačnosti i razvoj Međimurske županije kao turističke destinacije.

## **5.5. Ograničenja istraživanja**

U istraživanju su vidljiva poneka ograničenja koja su mogla utjecati na rezultate diplomskog rada. Iako je uzorak od 151 ispitanika solidan za analize koje su provedene, veći uzorak bi omogućio bolju generalizaciju rezultata na populaciju Međimurske županije ili šire. Veći uzorak bi smanjio i mogućnost pristranosti te povećao pouzdanost rezultata.

Metodološki, korištenje samo ankete kao metode prikupljanja podataka može ograničiti dubinu i razumijevanje stavova ispitanika. Anketa daje kvantitativne podatke, ali može propustiti kvalitativne aspekte, poput dubljih motiva i razloga iza određenih stavova. Dodatne metode, kao što su intervjui ili fokus grupe, mogle bi pružiti bogatije i detaljnije informacije.

Ispitanici su dali svoje subjektivne procjene i stavove, što može biti podložno interpretaciji i različitim perspektivama. Subjektivni odgovori mogu varirati ovisno o trenutnom raspoloženju ispitanika, njihovim osobnim iskustvima ili poznavanju teme. Stoga, rezultati ne moraju uvijek odražavati stvarne uvjete ili mogućnosti turizma u županiji.

Također, ne može se zanemariti utjecaj vanjskih faktora na rezultate istraživanja. Promjene u gospodarstvu, politici ili drugim vanjskim čimbenicima koji nisu uzeti u obzir mogu značajno utjecati na turizam i percepcije ispitanika. Na primjer, ekonomska kriza, promjene u turističkim politikama ili prirodne nepogode mogu imati veliki utjecaj na turistički sektor i percepciju njegove atraktivnosti.

Geografska ograničenost uzorka također može biti problem. Ako su ispitanici uglavnom iz određenih dijelova Međimurske županije, njihovi odgovori možda neće biti reprezentativni za cijelu županiju. Bolje geografsko rasprostranjenje uzorka moglo bi pomoći u izbjegavanju ovog ograničenja.

Na kraju, vremenski okvir istraživanja može utjecati na rezultate. Ako je istraživanje provedeno u specifičnom vremenskom periodu (npr. sezona ili van sezone), rezultati mogu biti drugačiji u drugim periodima godine. Longitudinalna studija, koja bi pratila promjene kroz vrijeme, mogla bi pružiti dublji uvid u trendove i promjene u percepciji turizma.

## 6. ZAKLJUČAK

Temeljem dosadašnje analize turističkih resursa i razvoja specifičnih oblika turizma, može se zaključiti da Međimurska županija posjeduje značajan potencijal za daljnje pozicioniranje kao atraktivna turistička destinacija. Raznolikost turističke ponude, koja uključuje kulturni, zdravstveni, ruralni i agroturizam, doprinosi stvaranju jedinstvenog identiteta ove regije.

Kulturni turizam, koji obuhvaća gradski turizam, turizam baštine, turizam događanja i kulturu života i rada, ključan je za Međimurje zbog bogate kulturno-povijesne baštine. Kvalitetna prezentacija lokaliteta, spomenika i događanja, uz prateću turističku ponudu, pruža posjetiteljima nezaboravna iskustva i potiče njihovo vraćanje u regiju.

Zdravstveni turizam, sa svojim fokusom na lječilišta poput Termi Sveti Martin, privlači posjetitelje koji traže opuštanje, wellness i rehabilitaciju. Termalna voda, bogata mineralima, u kombinaciji s modernim wellness i sportskim sadržajima, čini ovu destinaciju privlačnom za turiste iz Hrvatske i susjednih zemalja.

Ruralni i agroturizam dodatno obogaćuju turističku ponudu Međimurske županije, pružajući autentično iskustvo seoskog života. Aktivnosti poput sudjelovanja u poljoprivrednim radovima, degustacije lokalnih proizvoda i boravka u tradicionalnim seoskim kućama omogućuju turistima da osjete pravi duh ruralnog Međimurja. Ovaj oblik turizma ne samo da diversificira turističku ponudu, već i potiče očuvanje kulturne baštine i lokalnih tradicija.

Kombinacija ovih specifičnih oblika turizma doprinosi stvaranju prepoznatljivog identiteta Međimurske županije kao destinacije. Kvalitetno brendiranje i promocija ovih turističkih resursa ključni su za povećanje vidljivosti na turističkom tržištu. Suradnja između lokalne zajednice, turističkih organizacija i privatnog sektora osigurava održivi razvoj turizma koji je usklađen s očuvanjem prirodnih i kulturnih resursa.

Za daljnji razvoj turizma u Međimurskoj županiji preporučuje se nastavak ulaganja u infrastrukturu i poboljšanje kvalitete smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, promocija destinacije kroz digitalne kanale i suradnju s influencerima i medijima, razvoj novih turističkih proizvoda i usluga koji odgovaraju trendovima i zahtjevima modernih turista lokalnog stanovništva i pružatelja usluga o važnosti održivog turizma i kvalitete usluge.

Međimurska županija, svojim bogatstvom turističkih resursa i raznovrsnom ponudom, ima sve preduvjete za postati još istaknutija turistička destinacija. Ključ uspjeha leži u strateškom planiranju, održivom razvoju i kontinuiranoj promociji jedinstvenih karakteristika koje ovu regiju čine posebnom. Ulaganje u turizam donosi benefite ne samo turistima, već i lokalnoj zajednici, pridonoseći gospodarskom razvoju i očuvanju kulturne baštine.

## LITERATURA

1. Vukonić, B. (2020). Programiranje turističkog razvoja i njegov odnos prema prirodnim resursima, *Mjera*, 2(3), str. 122-125. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/259159> pristupljeno 17.06.2024.
2. Mavrek, J. (2021). Turistička ponuda Međimurske županije, Završni rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:897308>, pristupljeno 17.06.2024.
3. Magaš, D., Vodeb, K. i Zadel, Z. (2018). Menadžment turističke organizacije i destinacije. [online]. Opatija: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:191:819416>, pristupljeno 17.06.2024.
4. Breslauer, N. et al. (2015.) Održivi razvoj turizma u Međimurskoj županiji. *Obrazovanje za poduzetništvo - E4E: znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo*. Vol. 5 No. 1. Str. 99.-109.
5. Jadrešić, V. (2010). *Janusovo lice turizma: od masovnog do selektivno – održivog turizma*, Plejada, Zagreb, 2010.
6. Luković, T. (2008). Selektivni turizam, hir ili znanstveno-istraživačka potreba, *Acta turistica nova*, 2(1), str. 51-74. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/37744> pristupljeno 18.06.2024
7. Bitunjac, B. (2018). Utjecaj selektivnih oblika turizma za razvoj cetinske krajine: Diplomski rad, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:133022>, pristupljeno 18.06.2024.
8. Pančić Kombol, T. (2000.): *Selektivni turizam*, TMCP Sagena, Matulji, 2000.
9. Bartoluci, M. et al. (2004). *Management u sportu i turizmu*. Zagreb: Kineziološki fakultet sveučilišta u Zagrebu
10. Međimurska županija (2016.) *Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020*. Dostupno na: <http://medjimurska-zupanija.hr/wp-content/uploads/2016/10/Masterplan-razvoja-turizma-Me%C4%91imurske-%C5%BEupanije-2020.pdf> (pristupljeno 18.06.2024.)
11. Visit Međimurje (2024.) *Atrakcije-aktivnosti*. <http://www.visitmedimurje.com/>
12. Jelinčić, D. A.(2004.) *Abeceda kulturnog turizma*. Zagreb: Meandarmedia
13. Pirjavec, B, Kesar, O. (2002.) *Počela turizma*. Zagreb: Mikrorad d.o.o

14. Hitrec, T. (1996). Zdravstveni turizam - pojmovni i koncepcijski okvir, *Tourism and hospitality management*, 2(2), str. 253-264. <https://doi.org/10.20867/thm.2.2.3>, pristupljeno 18.06.2024.
15. Vukonić, B. i Čavlek, N. (2011.). Rječnik turizma, Masmedia, Zagreb, 2011.
16. 2022. 22. Mesarić Žabčić, R. (2008). Ruralni turizam i poduzetništvo: primjer Međimurske županije. *Acta turistica Nova*, 2 (2), 181-204.
17. Ružić, P. (2009.). Ruralni turizam, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Pula.
18. Getz, D. (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*, 29(3).
19. Smith, S. L. J. (2012). Practical Tourism Research. *CABI*.

## SLIKE

1. Slika 1. Rijeka Mura, Izvor: <https://www.medjimurska-priroda.info/zasticena-podrucja/>
2. Slika 2. Pčelarica, Izvor: <https://www.medjimurje.info/2017/07/luka-hercigonja-iz-medimurske-flore-i-faune-photo/>
3. Slika 3. Vidikovac Marđekin breg, Izvor: <https://vidikovac.eu/galerija/>
4. Slika 4. Perivoj Zrinski u Čakovcu, Izvor: <https://www.medjimurska-priroda.info/zasticena-podrucja/>
5. Slika 5. Meso z tiblice, Izvor: <https://visitmedimurje.com/okusi/kulinarika/>
6. Slika 6. Muzej grada Preloga, Izvor: [https://muzej-croata-insulanus.hr/o\\_muzeju/](https://muzej-croata-insulanus.hr/o_muzeju/)
7. Slika 7. Porcijunkulovo, Izvor: <https://www.putoholicari.rtl.hr/7-razloga-zasto-doci-u-cakovec-na-porcijunkulovo-64645/>
8. Slika 8. Terme Sveti Martin, Izvor: <https://www.turistickeprice.hr/po-zdravlje-u-terme-sveti-martin-prvi-healthness-resort-u-europi/>

## TABLICE

**Tablica 1.** *Socio-demografska struktura*

**Tablica 2.** *Cronbach Alpha koeficijent*

**Tablica 3.** *Deskriptivna statistika za dokazivanje hipoteza*

**Tablica 4.** *Pearsonov koeficijent korelacije*

**Tablica 5.** *T.test za dokazivanje hipoteza*



## **PRILOZI**

### **Prilog 1. Anketni upitnik**

*Poštovani,*

*U želji da pridoneseemo razvoju turističkih resursa i razvoju specifičnih oblika turizma u stvaranju identiteta Međimurske županije kao destinacije, potreban nam je uvid u Vaša razmišljanja i stavove, stoga Vas molimo da odvojite malo svog dragocjenog vremena i odgovorite na slijedeća pitanja. Svi prikupljeni podaci koristit će se isključivo kao statistički pokazatelj u mom magistarskom radu na temu „Turistički resursi i razvoj specifičnih oblika turizma u stvaranju identiteta Međimurske županije kao destinacije“. U potpunosti jamčim tajnost Vaših podataka i unaprijed zahvaljujem na suradnji!*

*S poštovanjem,*

*Dino Jambrović*

#### **1. Spol?**

Muško

Žensko

#### **2. Dob?**

Manje od 18 godina

18-25 g

26-35 g

36-45 g

46-55 g

Više od 56 g

#### **3. Stupanj obrazovanja?**

Osnovna škola

Srednja škola

Preddiplomski studij

Diplomski studij

Doktorat

#### **4. Radni status?**

Zaposlen

Nezaposlen

Umirovljenik/ca

Student/ica

#### **5. Vaša osobna mjesečna primanja?**

Do 500 EUR-a

501-1000 EUR-a

1001-2000 EUR-a

#### **6. Mjesto stanovanja:**

a) Zagrebačka

b) Krapinsko –zagorska

c) Sisačko –moslavačka

d) Karlovačka

e) Varaždinska

f) Koprivničko –križevačka

g) Bjelovarsko –bilogorska

h) Primorsko –goranska

i) Ličko –senjska

j) Virovitičko –podravska

k) Požeško –slavonska

- l) Brodsko –posavska
- m) Zadarska
- n) Osječko –baranjska
- o) Šibensko –kninska
- p) Vukovarsko –srijemska
- q) Splitsko –dalmatinska
- r) Istarska
- s) Dubrovačko –neretvanska
- t) Međimurska
- u) Grad Zagreb

**7. Koliko često putujete? \***

- a) Ne putujem
- b) Jednom godišnje
- c) Do dva puta godišnje
- d) Više od dva puta godišnje

**8. Jeste li ikad posjetili Međimursku županiju? \***

- a) Da
- b) Ne

**9. Smatrate li da specifični oblici turizma bitno utječu na razvoj turizma u Međimurskoj županiji?\***

- a) Da
- b) Ne

**10. Koji specifični oblici turizma Vas najviše privlače kod putovanja u Međimursku županiju?**

- a) Ruralni turizam
- b) Zdravstveni turizam

- c) Kulturni turizam
- d) Sportski turizam
- e) Gastronomski turizam
- f) Ekoturizam
- g) Nisam siguran/na

### **Razvoj specifičnih oblika turizma**

Razinu slaganja s određenom tvrdnjom ocjenite brojevima od 1 do 5:

1 - u potpunosti se ne slažem, 2 - ne slažem se, 3 - niti se slažem, niti se ne slažem, 4 - slažem se, 5 - u potpunosti se slažem.

Prema Vašem mišljenju, smatram da:

#### **11. Putujem samo tijekom turističke sezone. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5

U potpunosti se slažem

#### **12. Smatram da specifični oblici turizma imaju potencijal omogućiti ravnomjeran broj turista tijekom cijele godine. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

#### **13. Međimurska županija ima daljnji potencijal za razvoj turizma. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

#### **14. Međimurska županija ima potencijala za razvoj specifičnih oblika turizma. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

#### **15. Razvojem specifičnih oblika turizma u Međimurskoj županiji moguće je povećati broj posjetitelja.**

\* U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

### **Prostorni identitet Međimurja**

Razinu slaganja s određenom tvrdnjom ocijenite brojevima od 1 do 5: 1 - u potpunosti se ne slažem, 2 - ne slažem se, 3 - niti se slažem, niti se ne slažem, 4 - slažem se, 5 - u potpunosti se slažem.

Prema Vašem mišljenju:

#### **16. Turistički resursi Međimurske županije su: \***

- a) Reljef kao turistički resurs Međimurske županije 1 2 3 4 5
- b) Rijeke i jezera kao turistički resurs Međimurske županije 1 2 3 4 5
- c) Flora i fauna kao turistički resurs Međimurske županije 1 2 3 4 5
- d) Ostali prirodni resursi Međimurske županije 1 2 3 4 5 74
- e) Kulturno-povijesni resursi Međimurske županije 1 2 3 4 5
- f) Umjetnički resursi Međimurske županije 1 2 3 4 5
- g) Etnosocijalni resursi Međimurske županije 1 2 3 4 5
- h) Manifestacije kao društveni resurs Međimurske županije 1 2 3 4 5

**17. Međimursku županiju posjetio sam isključivo zbog prirodnih resursa. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

**18. Razvoj turizma u Međimurskoj županiji temelji se isključivo na prirodnim resursima. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

**19. Turizam u Međimurskoj županiji temelji se isključivo na prostornom identitetu. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

**20. Turistički resursi i specifični oblici turizma u Međimurskoj županiji. \***

Razinu slaganja s određenom tvrdnjom ocijenite brojevima od 1 do 5:

1 - u potpunosti se ne slažem, 2 - ne slažem se, 3 - niti se slažem, niti se ne slažem, 4 - slažem se, 5 - u potpunosti se slažem.

Prema Vašem mišljenju:

**21. Međimurska županija prepoznatljiva je po svojim turističkim resursima. \***

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

**22. U Međimursku županiju putujem zbog specifične ponude.**

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

**23. Međimurska županija nudi velik broj specifičnih oblika turizma**

U potpunosti se ne slažem 1 2 3 4 5 U potpunosti se slažem

**24. Međimurska županija poznata je po: \***

- a) Manifestacijama 1 2 3 4 5
- b) Prirodnim bogatstvima 1 2 3 4 5
- c) Gastronomskoj ponudi 1 2 3 4 5
- d) Zdravstvenom turizmu 1 2 3 4 5
- e) Kulturno–povijesnom turizmu 1 2 3 4 5
- f) Sportskom turizmu 1 2 3 4 5
- g) Ruralnom turizmu 1 2 3 4 5



### IZJAVA O AUTORSTVU

Završni/diplomski/specijalistički rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Đina Jambrović (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog/specijalističkog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Teorijski aspekti i moralni specifičnosti stilske tvorbe u stvaralaštvu i književnosti (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:  
(upisati ime i prezime)

Đina Jambrović  
(vlastoručni potpis)

Sukladno članku 58., 59. i 61. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti završne/diplomske/specijalističke radove sveučilišta su dužna objaviti u roku od 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Sukladno članku 111. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima student se ne može protiviti da se njegov završni rad stvoren na bilo kojem studiju na visokom učilištu učini dostupnim javnosti na odgovarajućoj javnoj mrežnoj bazi sveučilišne knjižnice, knjižnice sastavnice sveučilišta, knjižnice veleučilišta ili visoke škole i/ili na javnoj mrežnoj bazi završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice, sukladno zakonu kojim se uređuje umjetnička djelatnost i visoko obrazovanje.